

VOORPUBLICATIE

DE WEDERKOMST VAN JEZUS

*HET FUNDAMENT VOOR VERDERE STUDIE EN HET BEGRIJPEN VAN HET
COMPLETE WERK*

Muhammad Ali, MA, LLB

Over deze vertaling

Deze uitgave is gebaseerd op het oorspronkelijke werk van Maulana Muhammad Ali, MA, LLB, getiteld *Masih-i Mau'ood*. Als uitgangspunt is gebruikgemaakt van de Engelse vertaling, *The Second Coming of Jesus*, verzorgd door Maulana S.M. Tufail.

Naar het Nederlands vertaald door: Imtiaz Hoeseni

Gereviseerd door: prof. dr. Robbert Bipat en Reza Ghafoerkhan

Digitale uitgave van www.moslim.org · e-ISSN 3118-0760

DOI: 10.5281/zenodo.21929499

Uitgegeven door: Stichting Ahmadiyya Isha'at-i-Islam (Lahore)

© Stichting Ahmadiyya Isha'at-i-Islam (Lahore)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd zonder toestemming van de uitgever.

Inhoud

Inleiding bij deze uitgave	5
1. Het oplossen van onderlinge geschillen tussen moslims	6
1.1 De Heilige Koran is het verbond van Allah.....	6
1.2 De geest van eenheid die de Heilige Koran inblies	7
1.3 Het gezag van de Heilige Koran werd volledig aanvaard door de Metgezellen van de Heilige Profeet Mohammed.....	7
1.4 Argument vanuit een vers van de Heilige Koran over de dood van de Heilige Profeet	8
1.5 ‘Umars preek over de bruidsschat en zijn publieke erkenning van zijn fout	9
1.5.1 Over de metgezel ‘Umar.....	10
1.5.2 De gebeurtenis	10
1.6 De noodzaak van het uitnodigen tot het goede.....	13
1.7 De mujaddid (hervormer) van deze eeuw kreeg de taak toegewezen om de islam te propageren.....	13
1.8 De Heilige Koran is de enige arbiter	16
1.9 Het beginsel van arbitrage	17
1.10 Furū’ (vertakkingen) ondergeschikt maken aan uṣūl (principes)	19
1.11 De Heilige Koran dient voorrang te hebben boven de Hadith	21
1.12 De verschillende islamitische scholen zijn eensgezind over de Heilige Koran, maar verschillen van mening over de Hadith	22
1.13 Belofte voor de bescherming van de Heilige Koran	23
1.14 Speciale regeling ter bescherming van de Heilige Koran.....	24
1.15 De Heilige Profeet gaf de voorkeur aan de openbaring van Allah boven al het andere	25
1.16 Samenvatting.....	26
1.17 De Hadith is niet onbetrouwbaar	27
1.18 Verhalen en profetieën in overleveringen	29
1.19 Metaforen in profetieën	31
1.20 Uitspraken van de Metgezellen en andere imams	33
2. De beëindiging van het profeetschap.....	35
2.1 De eenheid binnen de islam berust op de beëindiging van het profeetschap	35
2.2 Wat wordt bedoeld met beëindiging van het profeetschap?	35
2.3 De betekenis van het vers Khatam al-Nabiyīn	38
2.4 De interpretatie over de beëindiging van het profeetschap door de Heilige Profeet zelf	41
2.5 Het een-zijn van Allah en de beëindiging van het profeetschap zijn de twee fundamenteën van de islam.....	43
2.6 Alleen die ene Profeet zal komen	45

2.7 De beëindiging van het profeetschap in de ogen van de Stichter van de Ahmadiyya-beweging.....	47
Alleen het volmaakte en complete profeetschap is beëindigd.	47
De Heilige Profeet is de Laatste der profeten en de Heilige Koran is het Laatste der boeken	48
3. De aanstelling van <i>mujaddids</i> (hervormers)	58
3.1 De noodzaak van de komst van profeten	58
3.2 Wat is de basis van de aanstelling van hervormers (<i>mujaddids</i>)?.....	60
3.3 Allah's communicatie met niet-profeten in de voorgaande gemeenschappen.....	61
3.4 Allah's communicatie kan niet eindigen met de beëindiging van het profeetschap.....	62
3.5 Mubashshirāt vormen een onderdeel van het profeetschap	64
3.6 Het bestaan van muḥaddath-ūn onder de moslims	66
3.7 Wat is een muḥaddath?.....	68
3.8 De status van een muḥaddath.....	69
3.9 De visie van Mujaddid Alf Thani	70
3.10 De visie van Shah Waliullah.....	70
3.11 Samenvatting van de leer omtrent muḥaddath	71
3.12 De voortdurende noodzaak van een mujaddid ter ondersteuning van de religie.....	72
3.13 De verwijzing in de Heilige Koran naar de aanstelling van mujaddids	74
3.14 De hadith betreffende mujaddids.....	75
3.15 Personen die aanspraak maken op het mujaddidschap	76
3.16 De aanspraak van Mujaddid Alf Thani	77
3.17 De aanspraak van Shah Waliullah.....	78
3.18 De acceptatie van mujaddids is geen minachting voor andere religieuze geleerden	79
3.19 Het tonen van een aanspraak op mujaddidschap voor elke eeuw.....	80
Over de auteur	

Inleiding bij deze uitgave

Deze uitgave bevat hoofdstuk 1 t/m 3 van het boek *De beloofde messias (Masih-i Mau'ood)* van Maulana Muhammad Ali. Met deze voorpublicatie bieden wij u een inleidende basis voor de bredere thematiek van het werk.

Het oorspronkelijke boek behandelt kernvraagstukken zoals de eenheid binnen de islam, de finale afsluiting van het profeetschap en de rol van hervormers. Daarnaast geeft het een onderbouwde visie op het overlijden van Jezus en de figuurlijke interpretatie van de profetieën rondom zijn wederkomst.

Deze voorpublicatie vormt niet zomaar een inleiding, maar het fundament van het gehele werk. Het lezen van deze hoofdstukken geeft u de nodige kaders en argumenten om deze centrale thema's op een rationele, bron-getrouwe manier te begrijpen en te waarderen.

De Uitgever

Stichting Ahmadiyya Isha'at-i-Islam (Lahore)

Den Haag, 2026

1. Het oplossen van onderlinge geschillen tussen moslims

“En houd allen tezamen vast aan het koord van Allah en wees niet verdeeld. En herinner je Allah’s gunst aan jullie toen jullie vijanden waren, toen verenigde Hij jullie harten zodat jullie door Zijn gunst broeders werden. En jullie stonden aan de rand van de afgrond van vuur, en toen behoedde Hij jullie hiervoor. Zo maakt Allah Zijn boodschap aan jullie duidelijk opdat jullie geleid mogen worden.” (3:103)

1.1 De Heilige Koran is het verbond van Allah

Bovenstaande verzen maken de moslims duidelijk dat het gezamenlijk vasthouden aan het koord van Allah het geheim vormt om zich te beschermen tegen verdeeldheid en onenigheid. Het Arabische woord voor “verbond” is *ḥabl*, wat in de eerste plaats “touw” of “koord” betekent, maar in figuurlijke zin een veel bredere betekenis heeft. Elk middel waarmee een gewenst doel kan worden bereikt, wordt *ḥabl* genoemd.

In de Mufradat, het koranwoordenboek van Imam Raghib, staat het volgende:

“Symbolisch betekent *ḥabl* verbinden, en alles wat een ding met iets anders verbindt, wordt ook *ḥabl* genoemd.”

Ḥabl Allāh omvat dan ook alles waarmee Allah bereikt kan worden. De Heilige Profeet zou volgens een overlevering van Ibn Mas‘ud het volgende hebben gezegd:

“De Koran is het koord van Allah.”¹

Volgens een ander verslag, overgeleverd door Abu Sa‘id al-Khudri:

¹ Bahr al-Muḥiṭ (commentaar op Hadith), door Imam Abu Ḥayyan al-Andalusi

“Het Boek van Allah is het koord van Allah dat zich uitstrekt van de hemel tot de aarde.”²

Anderen hebben dit uitgelegd als gehoorzaamheid aan Allah; sommigen als het verbond van Allah; anderen als de islam; en weer anderen als eenheid en gemeenschap. Al deze interpretaties liggen in wezen dicht bij de eerstgenoemde betekenis. Er bestaat daarom geen twijfel dat de weg die Allah heeft gewezen om moslims te beschermen tegen verdeeldheid, is dat zij zich allen vasthouden aan de Koran.

1.2 De geest van eenheid die de Heilige Koran inblies

De Heilige Koran doet geen uitspraken zonder deze te onderbouwen. Wanneer deze stelt dat men door zich vast te houden aan de Heilige Koran zal worden gered van verdeeldheid, toont deze dit ook aan door te verwijzen naar de toestand van Arabië vóór de openbaring van het Boek. In het hele land woedde dag en nacht oorlog tussen stammen en families, alsof zij zich aan de rand van een afgrond van vuur bevonden en hun meningsverschillen en strijd hen tot as dreigden te verteren. Toen Allah hen, in Zijn genade, door de leer van de Koran hervormde en het vuur doofde dat hen volledig zou hebben vernietigd, werden de Moslims verenigd in broederschap en wederzijdse genegenheid. Dit was geen oppervlakkige vrede — nee, Allah schiep in hun harten een waarachtige en duurzame liefde voor elkaar. De Heilige Koran, die zo’n groot en ongekend wonder heeft getoond door eeuwenlange vijanden in een hechte broederschap bijeen te brengen, kan ook vandaag de dag de Moslims helpen.

1.3 Het gezag van de Heilige Koran werd volledig aanvaard door de Metgezellen van de Heilige Profeet Mohammed

De Metgezellen van de Heilige Profeet begrepen dit principe goed. Zij namen onmiddellijk afstand van hun eigen opvattingen wanneer deze niet strookten met de

² Ibid

leer van de Heilige Koran. Neem de eerbiedwaardige Metgezel ‘Umar — iemand die uit de eerste hand was onderwezen door de Heilige Profeet en wiens mening bij verschillende gelegenheden werd vergeleken met Goddelijke openbaring, zoals vermeld in vele betrouwbare overleveringen. Ook hij wijzigde zijn mening publiekelijk toen deze in tegenspraak was met de Heilige Koran. Zijn uitspraak, gedaan rond het tijdstip van het overlijden van de Heilige Profeet — *ḥasbunā kitāb Allāh*: “Het Boek van Allah is voldoende voor ons” — verdient het met gouden letters te worden gegraveerd. Zijn standvastigheid aan het koord van Allah, de Heilige Koran, dient als voorbeeld dat door elke moslim gevolgd zou moeten worden.

Dit is feitelijk het kenmerkende onderscheid van de Metgezellen van de Heilige Profeet: dat alles wat zij verkondigden, zetten zij ook om in daden. Wanneer bergen van beproevingen en tegenslagen hun in de weg stonden, waren zij in staat deze te overwinnen. Zoals de Heilige Koran zegt:

“En Wij zullen Ons wenden tot het werk dat zij hebben verricht, en Wij zullen het maken tot verspreide stofdeeltjes.” (25:23)

Het overlijden van de Heilige Profeet was een hartverscheurende gebeurtenis voor zijn Metgezellen. Hij was degene voor wie zij bereid waren hun bloed te geven, voor elke druppel van zijn zweet. De Metgezel Hassan ibn Thabit gaf als volgt uitdrukking aan zijn intense verdriet:

“U (O Profeet) was de pupil van mijn ogen! Na uw dood zijn mijn ogen blind geworden. Na u zal iedereen sterven. Ik was alleen bang dat u (eens) zou sterven.”

1.4 Argument vanuit een vers van de Heilige Koran over de dood van de Heilige Profeet

In die periode van diepe droefenis bogen de standvastige en vastberaden Metgezellen hun hoofd voor de Heilige Koran. Zodra het nieuws over het overlijden van de Heilige Profeet zich verspreidde, greep ‘Umar zijn zwaard, begaf zich naar de moskee waar de

Metgezellen bijeen waren en riep: “Als iemand beweert dat de Boodschapper van Allah is overleden, sla ik zijn hoofd eraf.” Kort daarna arriveerde de eerbiedwaardige Metgezel Abu Bakr, begaf zich naar de kamer waar het lichaam van de Heilige Profeet lag en besepte dat hij inderdaad was overleden. Vervolgens keerde hij terug naar de moskee en reciteerde het volgende vers uit de Heilige Koran:

“En Mohammed is slechts een boodschapper – vóór hem zijn alle boodschappers heengegaan. Wanneer hij dan sterft of wordt gedood, zullen jullie dan op jullie schreden terugkeren?” (3:144)

Het lezen van dit vers had een magisch effect. De emoties van ‘Umar en alle andere Metgezellen koelden onmiddellijk af en zij kwamen tot het besef dat de voorgaande profeten waren gestorven en dat het een natuurlijk feit was dat ook de Heilige Profeet zou sterven.

Dit voorval toont het vertrouwen van Abu Bakr in de kracht van de Heilige Koran. Het zwaard van ‘Umar viel uit zijn handen toen hij het vers hoorde, en de verhitte emoties van de overige Metgezellen kwamen tot bedaren. Abu Bakr vreesde noch het zwaard van ‘Umar, noch de gespannen stemming onder het volk, om de dood van de Heilige Profeet te aanvaarden. Hij achtte het voldoende slechts dit vers uit de Heilige Koran te reciteren. Was dit vers de Metgezellen dan niet bekend? Waren zij de Arabische taal niet machtig? Jawel — maar zij waren deze woorden uit de Heilige Koran vergeten. Toen dit vers werd voorgelezen, bogen zij hun hoofd voor het gezag van de Heilige Koran.

1.5 ‘Umars preek over de bruidsschat en zijn publieke erkenning van zijn fout

De hele geschiedenis van de Metgezellen van de Heilige Profeet staat vol van voorbeelden waarin steeds een vers uit de Heilige Koran werd aangehaald ter ondersteuning van hun argumenten. Eenieder die een eigen mening had, liet deze onmiddellijk varen, hoe lang hij die gedachte ook in zijn hart had gekoesterd en hoe aangenaam en aanvaardbaar die mening ook leek.

Een ander voorval uit de periode van ‘Umar speelde zich af na de verovering van Iran en Syrië, toen Arabië plotseling rijkdom vergaarde en het sobere leven ingrijpend veranderde. Het werd toen gebruikelijk dat mannen hun vrouwen buitensporige bruidsschatten schonken.

1.5.1 Over de metgezel ‘Umar

‘Umar was toen niet alleen de leider van Arabië, maar had ook de grote koninkrijken Iran, Syrië en Egypte onder zijn gezag. Zijn manier van leven was echter zo eenvoudig als maar mogelijk was. Hij at eenvoudig voedsel, droeg eenvoudige kleding en woonde in een eenvoudig huis. Wanneer kamelen die eigendom waren van de staat ziek werden, verzorgde hij ze. Wanneer zij verdwaald waren, ging hij naar hen op zoek, ondanks het gevaar van de brandende middagzon. Als mensen honger leden, droeg hij een zak meel op zijn rug om die bij hen te bezorgen. Een bode keerde eens terug van een reis, en ‘Umar kwam hem tegemoet met voedsel terwijl de man nog op zijn kameel zat. Toen ‘Umar werd uitgenodigd om een vredesovereenkomst te ondertekenen in Jeruzalem, werd hij vergezeld door één bediende. Aangezien zij slechts één kameel hadden, reden zij om beurten op het dier en hielden beurtelings de wacht tijdens hun overnachtingen bij rustplaatsen. Wanneer hij thuis gasten ontving, vroeg hij zijn vrouw een eenvoudige maaltijd op te dienen. Wereldse rijkdom en macht lagen aan zijn voeten, maar hadden voor hem geen enkele waarde. Hij wenste dat ook anderen, net als hij, een eenvoudig leven zouden leiden.

1.5.2 De gebeurtenis

Hij riep zijn volgelingen eens bijeen, besteede de preekstoel en gaf hun de opdracht voortaan geen buitensporige bruidsschatten meer aan hun vrouwen te schenken. Het was ongetwijfeld een goed advies, want de Khalifa — leider van de gemeenschap — leidde zelf een eenvoudig leven. Waarom zouden zijn woorden dan niet de harten van de mensen raken? Voorname Metgezellen en Korangeleerden zaten onder het publiek, maar allen zwegen. Op dat moment stond een vrouw op en zei: “O zoon van Al-Khattab, Allah geeft ons, en u verbiedt.”

Wat was het dat deze vrouw inspireerde en haar onbevreesd maakte in het bijzijn van zo'n indrukwekkende prediker tijdens zo'n plechtige bijeenkomst? Zij wist dat de Khalifa de mensen had bijeengeroepen voor een specifiek doel, en dat het verheffen van haar stem een ernstige daad was. Waar de overige Metgezellen zwegen, deed zij dat niet. Zij wist slechts één ding: dat alle hoofden zich zouden buigen voor een vers uit de Heilige Koran — en dus reciteerde zij:

“En wanneer jullie (één) echtgenote wensen te hebben in de plaats van een andere en jullie hebben een van hen een berg goud gegeven, neem er niets van terug.” (4:20)

Wanneer de Heilige Koran toestaat een berg goud te schenken, wie was 'Umar dan om dit te verbieden? Zij sprak hem niet eens aan met de titel “O Leider der gelovigen (*Amīr al-Mu'minīn*)”, maar eenvoudigweg met: “O zoon van Al-Khattab.” Had 'Umar dan geen kennis van de Heilige Koran? Waren de vooraanstaande Metgezellen van de Heilige Profeet niet bekend met de betekenis van dit vers? In zo'n situatie is het buitengewoon moeilijk een fout toe te geven. Zelfs een gewone leider zou vandaag de dag, in plaats van zijn verklaring in te trekken, honderd en één excuses bedenken om zichzelf te rechtvaardigen.

Sommige vroegere commentatoren van de Heilige Koran hebben verschillende uitleg van dit vers gegeven, maar degene die zei: “Het Boek van Allah is voldoende voor ons,” had zo'n groot respect voor de Heilige Koran, dat geen enkele macht op aarde hem ervan kon weerhouden het gezag ervoor te erkennen. 'Umar trok zijn woorden openlijk terug, omdat zijn uitspraak in strijd was met de Heilige Koran. Opmerkelijk genoeg werd hij niet boos en voelde hij zich evenmin gekwetst dat een eenvoudige vrouw iets had begrepen wat hij niet had begrepen. Ruiterlijk gaf hij toe: “Een ieder heeft meer begrip dan 'Umar.”

'Umar was een voortreffelijke geleerde, over wie de Heilige Profeet in een visioen zag dat hij een hemd droeg dat zo lang was, dat het over de grond sleepte. De Heilige Profeet verklaarde dat dit hemd de religie symboliseerde. In een ander visioen zag hij dat hij wat melk uit een beker dronk en de rest aan 'Umar gaf, en hij zei dat de melk

stond voor kennis. Soms werden de inzichten van ‘Umar later bevestigd door de Heilige Profeet.

Zo’n grote geleerde en theoloog, die jaren met de Heilige Profeet had doorgebracht, veroordeelde de vrouw niet door bijvoorbeeld te zeggen: “Wie ben jij om de Heilige Koran aan mij voor te houden? Denk je dat ik onwetend ben?” Nee. In plaats daarvan boog hij zijn hoofd voor het vers van de Koran en vertelde haar dat wat zij uit de Heilige Koran had begrepen, correct was. Tast dit de waardigheid van ‘Umar aan, of van de eerbiedwaardige Metgezel ‘Abbas en de andere grote Metgezellen van de Heilige Profeet, over wie in de overleveringen staat vermeld dat men de Heilige Koran van hen zou moeten leren? Zeker niet. Dit toont juist de grote autoriteit van de Heilige Koran aan.

Bij deze gebeurtenis zien we de houding van de eerste moslims, wier voorbeeld we moeten volgen. Zelfs wanneer iemand met de beste bedoelingen de Heilige Koran ter ondersteuning van zijn standpunt aanvoerde, ging hij nooit zover om te beweren dat de Metgezellen van de Heilige Profeet de Heilige Koran niet begrepen. Zij aanvaardden de waarheid zonder enige aarzeling. Zij handelden naar het vers:

“En houd allen tezamen vast aan het koord van Allah en wees niet verdeeld.”
(3:103)

Dit is wat moslims vandaag de dag nodig hebben: vasthouden aan het koord van Allah, want alleen dit kan verdeeldheid en onenigheid tegengaan. Wanneer de Heilige Koran iets duidelijk en expliciet benoemt, dienen wij onze eigen vooroordelen en halsstarrigheid ervoor op te geven. Pas wanneer wij bereid zijn afstand te doen van al onze eeuwenoude onjuiste denkbeelden, zal de Heilige Koran onze levens beheersen. Anders zijn het niet de woorden van Allah, maar onze eigen ideeën die de overhand over ons hebben.

Het staat dus vast dat, als een authentieke uitleg van een vers uit de Heilige Koran met zekerheid van de Heilige Profeet afkomstig is, wij ons hoofd ervoor moeten buigen, aangezien zij eveneens voortkomt uit de zuivere bron van openbaring — ook al is deze in de vorm van *wahy khafi* (ingeving).

1.6 De noodzaak van het uitnodigen tot het goede

Het geheim van het succes van de moslims ligt in het volgende vers van de Heilige Koran:

“En laat er in jullie midden een groep zijn die uitnodigt tot het goede, het rechte beveelt en het kwade verbiedt. En dit zijn degenen die succesvol zijn.” (3:104)

Hier staat het bevel dat er onder jullie altijd een groep moet blijven bestaan die zich wijdt aan het anderen uitnodigen tot het goede (*al-khair*) en dat zij het zijn die succes zullen behalen. Deze woorden volgen in de Heilige Koran direct op het bevel om vast te houden aan het koord van Allah en het bevel om niet verdeeld te zijn (3:103). *Al-khair*, of het goede, is in feite de Heilige Koran, omdat deze de principes van goed gedrag, moraliteit en spiritualiteit bevat. In onze tijd komen moslims deze plicht niet na om anderen uit te nodigen tot het goede — de islam — wat in werkelijkheid de sleutel tot succes is.

In India liggen honderden vooraanstaande islamitische figuren begraven die diep werden gerespecteerd omdat zij hun leven wijdden aan het uitnodigen van mensen tot de islam. Dat was hun voornaamste missie, en zo wezen zij duizenden anderen de weg van rechtschapenheid. Helaas hebben latere volgelingen van deze vrome geleerden zich van dit werk afgekeerd. In plaats daarvan maakten zij van hun spirituele erfgoede een middel tot werelds en financieel gewin. De *‘ulamā* (geestelijken) raakten verward in bekrompen onderlinge twisten, terwijl de rijken zich vooral bezighielden met luxe en weelde. Zij besteden hun vermogen aan alledaagse en lichtzinnige zaken, maar kunnen — enkele uitzonderingen daargelaten — weinig missen voor de islam.

1.7 De mujaddid (hervormer) van deze eeuw kreeg de taak toegewezen om de islam te propageren

Wanneer moslims overal ter wereld nalatig worden in het vervullen van de grote taak die hun is opgedragen, vervult Allah Zijn belofte die Hij aan de Heilige Profeet heeft gedaan met de volgende woorden:

“Voorwaar, Allah zal voor deze *ummah* aan het hoofd van elke eeuw iemand doen opstaan die voor haar haar geloof zal doen herleven [of: hervormen].”³

Aan het begin van de veertiende eeuw na *Hijrah* benoemde Allah, de Allerhoogste, de eerbiedwaardige Mirza Ghulam Ahmad uit Qadian tot *mujaddid* (hervormer) en schonk hem inzichten in en waarheden van de religie waarmee de islam boven alle godsdiensten van de wereld verheven zou worden. Vanaf het prille begin straalden zijn geschriften een diepe passie en bekommering uit voor de verdediging van de islam tegen haar tegenstanders. De argumenten daarin ter bevestiging van de waarheid van de islam zijn zo krachtig en voortreffelijk, dat geen enkel werk van andere schrijvers zich daarmee kan meten. In een tijd waarin andere moslims hun plicht tot het propageren van de islam verzaakten, stond hij alleen in het vervullen van zijn taak.

Later richtte hij, ter verspreiding van de islam, een gemeenschap (*jamā‘at*) op die tot op de dag van vandaag actief is in haar werk. Geen andere *mujaddid* verscheen in andere landen aan het begin van die eeuw. En de overlevering over het verschijnen van een *mujaddid* was zo authentiek dat veel islamgeleerden van de *ummah* — op basis van Goddelijke inspiraties (*ilhām*) die zij ontvingen — deze als een authentieke hadith hebben erkend. Daarom geloofden de mensen zijn aanspraak dat hij een *mujaddid* was. Sterker nog, op grond van deze authentieke hadith, waarvan de betrouwbaarheid ook door andere bronnen is bevestigd, was er geen andere mogelijkheid dan de waarheid van zijn aanspraak te aanvaarden — zeker aangezien niemand anders die aanspraak had gedaan op deze positie van *mujaddid*.

Maar er waren grote obstakels bij het propageren van de islam. De christenen verspreidden hun religie wereldwijd op grote schaal, waardoor ook veel moslims zich tot het christendom bekeerden. Zij hadden een strategie bedacht rond de vermeende superioriteit van Jezus Christus ten opzichte van de Profeet Mohammed en konden daardoor moslims misleiden. Bovendien ondersteunden sommige moslims helaas ook bepaalde van hun opvattingen, zoals het concept van de superioriteit van Jezus ten opzichte van de Heilige Profeet — hoewel zij wel geloofden dat de Heilige Profeet de beste onder de mensen is.

³ Abu Dawud, Kitab al-Malahim, hadith 4291.

Het ging hierbij om het geloof dat Jezus fysiek in de hemel leeft. Het is volgens de wet van Allah, de Allerhoogste, dat het menselijk verstand op bepaalde momenten wordt afgesloten voor bepaalde waarheden, totdat Allah's wil het nodig acht om die waarheden te onthullen. Omdat het christendom nog niet eerder tot zo'n dominante kracht was uitgroeid, hadden de moslims er in religieus opzicht nooit veel aandacht aan besteed. De tijd was nog niet rijp om de aanname dat Jezus fysiek levend in de hemel was te weerleggen. Toen dit concept echter een groot obstakel werd voor de vooruitgang van de islam en veel moslims zich tot het christendom bekeerden, wenste Allah de waarheid aan het licht te brengen.

Het was voorbestemd dat de zon van de islam in haar volle glorie zou opkomen in het westen — de thuisbasis van het christendom — net zoals zij eerder in de oostelijke landen was opgegaan. Daarom openbaarde Allah de waarheid aan de imam (*mujaddid*) van dit tijdperk dat Jezus in werkelijkheid een natuurlijke dood was gestorven. (Het is de handelwijze van Allah dat Hij een *mujaddid* aanstelt om specifiek die geestelijke kwalen die in zijn tijd de kop opsteken te genezen.) Jezus was gestorven, en de profetie van zijn wederkomst voor deze *ummah* en afkomstig uit deze *ummah* werd vervuld in de persoon van de *mujaddid* van deze eeuw. Hij bracht vanuit de Heilige Koran en de Hadith zulke duidelijke argumenten naar voren over de dood van Jezus, dat oprechte mensen niet anders konden dan deze waarheid aanvaarden.

De onthulling van de ware interpretatie van dit geloofspunt en de vervulling van de profetie over de terugkeer van Jezus in de persoon van een *mujaddid* werden echter een grote belemmering voor zijn missie. De verspreiding van de waarheid gaat, zoals het Allah's handelwijze is, altijd gepaard met een grote mate van tegenstand. Hij werd zwaar op de proef gesteld, en er werden verschillende soorten *fatwā's* (verklaringen van ongeloof) tegen hem uitgevaardigd door de moslimgeestelijken van India. Dit was echter niets nieuws, want ook eerder waren *fatwā's* uitgesproken tegen vele vooraanstaande dienaren van de islam. Het was betreurenswaardig dat het werk van de verspreiding van de islam — de ware missie van zijn komst — hierdoor zwaar te lijden had. In de meeste gevallen volgde het gros van de mensen hun geestelijke leiders in plaats van zelf onderzoek te doen naar de relevante kwesties. Hierdoor ontstond er een groot misverstand onder de moslims met betrekking tot de Ahmadiyya-beweging.

Om dit misverstand en deze onenigheid weg te nemen, leg ik via dit boek mijn standpunten voor aan mijn geachte lezers en verzoek ik hen oprecht in de voetsporen van ‘Umar te treden en zich te buigen voor het oordeel van de Heilige Koran. Deze grote man uitte geen verbazing over de kennis van een gewone vrouw van de Heilige Koran, die zijn kennis en die van vele andere vooraanstaande Metgezellen van de Heilige Profeet overtrof. Integendeel, ondanks zijn hoge positie gaf hij zijn fout onmiddellijk toe toen hij een vers uit de Heilige Koran hoorde van een gewone vrouw. Daarom moeten we niet het excuus aanvoeren dat de eerdere generaties geen aandacht hebben geschonken aan bepaalde verzen. Zulke zaken liggen in Allah’s handen. Hij schenkt vanuit Zijn oneindige kennis een deel van die kennis aan wie Hij wil. Wanneer de duidelijke betekenis en toepassing van een Koranvers anders is dan, of zelfs in strijd met, onze eigen opvattingen, moeten we onmiddellijk die opvattingen laten varen en accepteren wat de Heilige Koran zegt.

1.8 De Heilige Koran is de enige arbiter

De Heilige Koran legt zelf uit dat één van de belangrijkste doelen van de openbaring het wegnemen van meningsverschillen is. De Heilige Koran wordt niet alleen *muhaimin* genoemd (een bewaker over alle waarheden), maar ook *qaul al-faṣl* (het beslissende woord dat waarheid van onwaarheid onderscheidt). Tevens wordt hij het Boek genoemd waarin alle zaken worden verduidelijkt. Verder is hij verklaard tot de definitieve scheidsrechter bij het beslechten van geschillen. De Heilige Koran zegt:

“En Wij hebben aan u het Boek slechts geopenbaard opdat u hen duidelijk zou maken waarin zij verschillen, en (als) een leidraad en een genade voor een volk dat gelooft.” (16:64)

Dit vers van de Heilige Koran geeft aan dat één van de belangrijkste redenen van de openbaring was om alle bestaande geschillen uit de weg te ruimen. Als dit zou inhouden dat het opheffen van geschillen slechts betrekking heeft op de meningsverschillen tussen de volgelingen van eerdere religies, en dat de Heilige Koran niet kan helpen om de interne geschillen binnen de islam weg te nemen, dan komen we voor twee problemen te staan.

Ten eerste: was Allah, de Kenner van het ongeziene, Die de geschillen tussen de volgelingen van eerdere religies kende, niet op de hoogte van de toekomstige meningsverschillen tussen moslims? De Heilige Profeet had geen studie gemaakt van de geschillen die in eerdere geschriften en religies stonden; maar hij loste ze op door de Goddelijke kennis die hij ontving, want het was Allah die deze verschillen kende. Evenzo kende Allah de meningsverschillen die later tussen de moslims onderling zouden ontstaan, en Hij alleen kan helpen om deze uit de weg te ruimen. De Heilige Koran is dus het Boek dat de geschillen tussen de vroegere en toekomstige generaties oplost, en dat is de werkelijke betekenis van het hierboven geciteerde vers 16:64.

Wanneer wij deze betekenis niet erkennen, zou een tweede moeilijkheid op ons pad komen. Als er een Goddelijk Boek nodig was om de geschillen van de vroegere religies op te lossen, dan zou – volgens dezelfde logica – ook een nieuw Boek nodig zijn om de interne verschillen binnen deze *ummah* op te lossen. Het is echter geheel onmogelijk dat er na de Heilige Koran nog een boek wordt geopenbaard. Het laat dus zien dat de Heilige Koran zelf de oplossing biedt voor de interne problemen van de moslims. Als moslims “stevig vasthouden aan het koord van Allah”⁴, dat wil zeggen, aan de Koran zelf, dan kunnen hun onderlinge verdeeldheden in een mum van tijd tot een einde komen.

1.9 Het beginsel van arbitrage

De Heilige Koran beweert niet alleen dat zij alle geschillen kan beslechten, maar heeft ook een beginsel vastgelegd waarmee wij zelf gemakkelijk meningsverschillen kunnen oplossen die zich kunnen voordoen. Zij zegt hierover het volgende:

“Hij is het Die het Boek aan u heeft geopenbaard; sommige van zijn verzen zijn eenduidig – zij vormen de grondslag van het Boek – en andere zijn allegorisch. En degenen in wier harten verdorvenheid huist volgen het deel dat allegorisch is, en proberen te misleiden, en proberen om er (hun eigen) interpretatie aan te geven. En niemand kent er de interpretatie van behalve Allah, en degenen met

⁴ De Heilige Koran: 3:102

een diepgewortelde kennis. Zij zeggen: Wij geloven erin, het komt allemaal van onze Heer. En niemand neemt het in acht, behalve mensen met verstand.” (3:7)

Dit vers laat zien dat de Heilige Koran zo veelomvattend is dat het onmogelijk het woord van een mens kan zijn, aangezien het voor een mens onmogelijk is beginselen te formuleren die eeuwige geldigheid hebben. De essentie van dit vers is dat de Heilige Koran twee soorten uitspraken bevat, namelijk die welke *muḥkam* (eenduidig en beslissend) zijn, en die welke *mutashābih* (allegorisch of vatbaar voor interpretatie) zijn.

Muḥkam betekent:

“Een uitspraak waarvan de betekenis voor zich spreekt en duidelijk aangeeft wat zij betekent, die stevig gegrondvest en op zichzelf staand is, en waarvoor geen verwijzing naar een andere passage nodig is om de betekenis ervan te begrijpen.”

Mutashābih betekent:

“Het ene vers bevestigt het andere, en men kan alleen dan een volledig en nauwkeurig begrip van een dergelijk vers krijgen door te verwijzen naar andere verwante verzen.”

Hier wordt een principe vastgesteld dat het volgen en interpreteren van de allegorische (*mutashābih*) verzen, zonder enige verwijzing naar de duidelijke en beslissende verzen, het werk is van degenen in wier hart verdorvenheid huist, waardoor zij afwijken van de juiste weg van geloof en gedrag. Eén geïsoleerde uitspraak uit de Heilige Koran halen en daaraan vasthouden, ondanks wat elders in het Boek duidelijk en ondubbelzinnig wordt vermeld, leidt tot moeilijkheden. Op die manier zouden sommige verzen andere verzen van de Heilige Koran tegenspreken. Dit is wat wordt bedoeld met de woorden “proberen te misleiden”: het trachten mensen weg te leiden van de religie van Allah door twijfels en moeilijkheden te zaaien en de allegorische verzen in tegenspraak te brengen met de beslissende verzen.

De woorden “niemand kent er de interpretatie van behalve Allah,” zijn absoluut waar. Dit betekent echter niet dat Allah die kennis aan niemand anders schenkt. Als dit de werkelijke betekenis van dit vers zou zijn, wat zou dan de noodzaak zijn geweest om dergelijke verzen te openbaren ter leiding van de mensheid? De Heilige Koran heeft herhaaldelijk duidelijk verklaard dat zij een bron van leiding, een zegen, een genade en een licht voor de mensheid is. Als de betekenis van iets niet bekend is, hoe kan het dan als licht en leidraad dienen? Daarom werden na de woorden “Niemand kent de interpretatie ervan behalve Allah,” ook de woorden toegevoegd: “en degenen met een diepgewortelde kennis. Zij zeggen: Wij geloven erin, het komt allemaal van onze Heer.”

Er kan dus geen tegenstrijdigheid bestaan tussen de verzen van de Heilige Koran. Het interpretatieprincipe dat de Koran zelf vaststelt om fouten te voorkomen, luidt dan ook als volgt: wanneer bepaalde verzen ondubbelzinnig en expliciet in hun betekenis zijn, terwijl andere verzen moeten worden verklaard aan de hand van die expliciete verzen, dan moeten de dubbelzinnige (*mutashābih*) verzen worden geïnterpreteerd in het licht van de expliciete (*muḥkam*) verzen. Dit is het principe van interpretatie dat de Heilige Koran zelf verkondigt: allegorische verzen moeten worden verklaard in het licht van beslissende verzen, en geen enkel vers mag zo worden uitgelegd dat het in tegenspraak is met andere verzen.

1.10 Furū‘ (vertakkingen) ondergeschikt maken aan uṣūl (principes)

Soms worden we geconfronteerd met het probleem dat een woord meerdere betekenissen kan hebben. Sommige mensen kunnen een vers als allegorisch (*mutashābih*) beschouwen en zullen naar een ander vers verwijzen om het naar eigen inzicht te interpreteren. Een ander persoon kan datzelfde vers echter als beslissend (*muḥkam*) beschouwen en andere verzen in dat licht uitleggen. Om dit probleem op te lossen, heeft de Heilige Koran zelf een strikt principe verkondigd met betrekking tot de verzen die op zichzelf staan en beslissend zijn. Het vers zegt:

“Zij vormen de grondslag (*umm*) van het Boek.”

Dit principe geldt ook voor alle wereldse wetten. *Umm* (moeder) betekent de wortel of oorsprong van iets, of de ondersteuning of oorzaak van zijn bestaan. *Muḥkam* betekent dus datgene wat vrij is van elke vorm van onduidelijkheid, slechts één interpretatie toelaat en betrekking heeft op de basisprincipes van het Boek. Daarom moeten de verzen die voor verschillende interpretaties vatbaar zijn en waarvan de betekenis niet duidelijk is, worden uitgelegd in overeenstemming met de verzen die eenduidig en beslissend zijn. *Furū'* (vertakkingen) zijn als uitlopers, en *uṣūl* (principes) als wortels. De *furū'* moeten daarom worden uitgelegd in het licht van de *uṣūl*. Dit is een zeer strikt criterium dat veel religieuze geschillen eenvoudig kan oplossen. Ook in het gewoonterecht wordt dit beginsel gevolgd. De Heilige Koran heeft dus dit beginsel van interpretatie vastgelegd: wanneer meningsverschillen ontstaan door meerduidige interpretaties, moeten we eerst het fundamentele beginsel (*aṣl*) vaststellen en vervolgens het meningsverschil oplossen in het licht van duidelijke en beslissende verzen (*muḥkam*).

Het voorgaande kan het best met een voorbeeld worden toegelicht. In de Heilige Koran staat het volgende:

“En als Wij een stad wensen te vernietigen, sturen Wij geboden naar haar welvarende mensen, en dan begaan zij daarin overtredingen; dan blijkt het woord (van straf) tegen haar bewaarheid te worden, derhalve vernietigen Wij haar met volkomen vernietiging.” (17:16)

Hier zou men kunnen denken dat Allah Zelf hun gebiedt ongehoorzaam te zijn en overtredingen te begaan. Om de juiste betekenis te begrijpen, moeten we terugkeren naar het fundamentele principe: is het de handelwijze van Allah om mensen ongehoorzaamheid te bevelen en hen vervolgens te straffen? De Heilige Koran verkondigt geen dergelijke beginselen. Integendeel, in de Heilige Koran staat duidelijk vermeld:

“Waarlijk, Allah gebiedt geen onzedelijkheid.” (7:28)

En:

“Allah beveelt waarlijk rechtvaardigheid en het goeddoen.” (16:90)

Als dit het geval is, hoe kan Allah dan onzedelijkheid en overtreding bevelen? Volgens deze regel betekent vers 17:16 dat Allah de welvarende mensen van de gemeenschap beveelt Zijn boodschap te gehoorzamen, maar dat zij dit bevel overtreden. En als gevolg van hun overtreding wordt hun vernietiging teweeggebracht.

Op een andere plaats wordt gezegd:

“Zij zijn Allah vergeten, dus heeft Hij hen vergeten.” (9:67)

Maar de betekenis dat Allah hen letterlijk vergeten heeft, kan niet juist zijn, want men kan geen vergeetachtigheid aan Allah toeschrijven. Een dergelijke uitleg zou in tegenspraak zijn met het fundamentele principe dat elders wordt vermeld, waar Hij duidelijk zegt:

“En uw Heer vergeet nooit.” (19:64)

Daarom moeten we de woorden “Hij heeft hen vergeten” in dit vers opvatten als: zij hebben Allah verlaten, en daarom heeft Allah hen verlaten.

1.11 De Heilige Koran dient voorrang te hebben boven de Hadith

Het bovenstaande toont ook aan dat de Heilige Koran de voorkeur verdient boven al het andere, inclusief de Hadith. Als er een hadith is die in strijd lijkt te zijn met de duidelijke leerstellingen van de Heilige Koran, dan geldt de regel dat de *furū`* (details) onderworpen moeten zijn aan de *uṣūl* (fundamentele principes). De Heilige Koran stelt dat zij alle essentiële zaken, in hun hoedanigheid van de grondslag van de religie, heeft geperfectioneerd, en er zijn talrijke verzen die dit stellen. De reikwijdte van de details en afgeleide zaken (*furū`*) is echter zo groot dat geen enkel boek deze volledig kan bevatten, aangezien er dagelijks nieuwe details en bijkomende kwesties blijven opkomen. Daarom worden de *uṣūl* op een duidelijke en expliciete manier in de Heilige Koran vermeld, terwijl van de *furū`* alleen die zijn opgenomen die strikt noodzakelijk zijn.

In de Hadith wordt meestal gesproken over de *furū*‘, en deze kunnen geen voorrang krijgen boven de *uṣūl*. Als gevolg hiervan moet de Hadith onderworpen blijven aan het gezag van de Heilige Koran, en elke hadith die in tegenspraak is met het duidelijke oordeel van de Heilige Koran, mag niet worden geaccepteerd.

De Koran behandelt de fundamentele principes van de islamitische wet, terwijl de Hadith de details ervan behandelt. Het is terecht en redelijk dat men slechts die details aanvaardt die in overeenstemming zijn met deze principes. Aangezien de Heilige Profeet in de Koran duidelijk wordt voorgesteld als iemand die niets volgt behalve wat aan hem is geopenbaard, en aan geen enkel woord dat aan hem is geopenbaard ongehoorzaam is, volgt daaruit dat als er iets in de Hadith voorkomt dat niet in overeenstemming is met de Koran, het niet van de Heilige Profeet afkomstig kan zijn.

1.12 De verschillende islamitische scholen zijn eensgezind over de Heilige Koran, maar verschillen van mening over de Hadith

De tweede reden waarom de Hadith onderworpen moet blijven aan het gezag van de Heilige Koran, is dat de hele *ummah* het eens is over de Heilige Koran, maar niet over de Hadith. Er is één Koran voor iedereen, maar er bestaan verschillende Hadith verzamelingen binnen diverse stromingen. Waar men ook kijkt — in het oosten of het westen, in het noorden of het zuiden — men zal overal, zonder enige uitzondering, slechts één versie van de Heilige Koran vinden. Dit kan echter niet worden gezegd van de Hadith.

Als de *ummah* van Mohammed één is — en één blijft — kunnen onze geschillen alleen worden opgelost door middel van datgene waarover wij het allemaal eens zijn. De Heilige Koran heeft ons een basisprincipe gegeven om ook de geschillen met andere religies op te lossen:

Als de *ummah* van Mohammed één is — en één blijft — kunnen onze verschillen alleen worden opgelost door middel van datgene waarover wij het allemaal eens zijn. De Heilige Koran heeft ons een basisprincipe gegeven om ook de verschillen met andere religies op te lossen:

“Kom tot een gelijk woord tussen ons en jullie.” (3:64)

Dat wil zeggen: kom tot een zaak die wij en jullie gemeenschappelijk hebben. Als de geschillen met andere religies kunnen worden opgelost door vast te houden aan een gemeenschappelijke en rechtvaardige grondslag, waarom zouden dan ook niet de geschillen tussen moslims onderling kunnen worden opgelost door de gemeenschappelijke grondslag te volgen — de Heilige Koran — waarin staat:

“Houd allen tezamen vast aan het koord van Allah.” (3:103)

Het verbond van Allah — de Heilige Koran — vormt dus de verenigende kracht onder de moslims. De Hadith moet haar plaats krijgen naast de Heilige Koran — een punt dat sommige van onze *‘ulamā* helaas hebben genegeerd — en de Heilige Koran moet worden beschouwd als de scheidsrechter over de Hadith.

1.13 Belofte voor de bescherming van de Heilige Koran

De derde reden om de Heilige Koran boven de Hadith te plaatsen, is dat Allah Zelf heeft beloofd de Heilige Koran te beschermen en dat elk woord ervan volledig behouden zal blijven. Een dergelijke belofte is niet gegeven voor het behoud van de Hadith — noch in de Hadith zelf, noch in de Heilige Koran. Over de Heilige Koran wordt immers gezegd:

“Waarlijk hebben Wij de Herinnering (d.w.z. de Heilige Koran) geopenbaard, en waarlijk zijn Wij daar de Beschermers van.” (15:9)

“Waarlijk is het een weldadige Koran. In een boek dat wordt beschermd.” (56:77-78)

“Onwaarheid kan het niet benaderen, van voren noch van achteren: een openbaring van de Wijze, de Geprezene.” (41:42)

Voor het behoud en de bescherming van de Hadith heeft Allah geen dergelijke belofte gedaan, noch heeft Hij gezegd dat valsheid er van geen enkele kant toegang toe heeft. Daarentegen heeft de Heilige Profeet gezegd:

“Hij die mij opzettelijk een leugen toeschrijft, zal voor zichzelf een plaats in het vuur vinden.”⁵

Dit toont aan dat de Heilige Profeet door Allah was geïnformeerd dat er valse uitspraken aan hem zouden worden toegeschreven.

1.14 Speciale regeling ter bescherming van de Heilige Koran

De vierde reden om de Heilige Koran boven de Hadith te plaatsen, is de bijzondere zorg die de Heilige Profeet besteedde aan het bewaren van de openbaring van de Heilige Koran. Telkens wanneer een vers werd geopenbaard, liet hij het door een schrijver optekenen. Aan het bewaren van de Hadith werd niet zoveel zorg besteed. Uit grote voorzichtigheid heeft de Heilige Profeet zelfs gezegd:

“Schrijf niets van mij behalve de Koran.”⁶

Hoewel de Heilige Profeet in uitzonderlijke omstandigheden het opschrijven van de Hadith toestond, legden zijn Metgezellen zijn uitspraken gedurende zijn hele leven over het algemeen niet op schrift vast. De Heilige Koran werd niet alleen opgetekend, maar ook tegelijkertijd in het geheugen vastgelegd. Wanneer iemand een kleine fout maakte tijdens het reciteren, werd hij onmiddellijk door anderen gecorrigeerd.

Hoewel de Metgezellen van de Heilige Profeet grote inspanningen leverden om de Hadith te bewaren, bleven in de meeste gevallen slechts de betekenis en de strekking van de uitspraken behouden. Kleine verschillen in formulering in veel authentieke overleveringen wijzen erop dat, in tegenstelling tot de Heilige Koran, geen uiterste zorg werd besteed aan het woordelijk bewaren van de Hadith.

⁵ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-'Ilm, hadith 107

⁶ Sahih Muslim, Kitab al-Zuhd wa al-Raqa'iq, hadith 3004

Er waren honderden Metgezellen van de Heilige Profeet die de Heilige Koran uit het hoofd kenden, maar slechts enkelen wijdden hun leven aan het memoriseren van de Hadith, en zelfs dan hanteerde men niet dezelfde maatstaf van nauwkeurigheid als bij de Koran. De Heilige Koran werd dag en nacht gereciteerd, en de geringste fout kon niet aan de aandacht van de toehoorders ontsnappen. Voor het reciteren van de uitspraken van de Heilige Profeet bestond echter geen vast gebruik; zij werden noch in gebeden, noch op andere vaste momenten gereciteerd. Slechts enkele personen hadden de woorden van de Heilige Profeet volledig uit het hoofd geleerd. Het is dan ook niet verwonderlijk dat bij de overdracht van de Hadith soms woorden werden toegevoegd of weggelaten.

1.15 De Heilige Profeet gaf de voorkeur aan de openbaring van Allah boven al het andere

De vijfde reden om de Heilige Koran de voorkeur te geven boven de Hadith, is de handelwijze van de Heilige Profeet zelf. Wanneer hem iets werd gevraagd, wachtte hij eerst totdat een openbaring van Allah op hem neerdaalde. En als er geen openbaring kwam, gebruikte hij zijn eigen oordeelsvermogen (*ijtihād*) om tot een beslissend oordeel te komen. Deze *ijtihād* vloeide voort uit zijn eigen zuivere ingevingen (*wahy khaṭī*) of vond plaats onder de invloed van de aanwezigheid van de engel Gabriël.

Dezelfde methode zien we ook in de praktijk terug bij de Metgezellen — moge Allah tevreden over hen zijn. Zij raadpleegden eerst de Heilige Koran, en als een kwestie niet expliciet in de Koran werd genoemd, wendden zij zich tot de Hadith. De handelwijze van de vooraanstaande imams in de islam was eveneens hiermee in overeenstemming. Imam Abu Ḥanifa zelf gaf voorrang aan de Koran, en als hij vanuit de Koran tot een duidelijke conclusie kon komen, gaf hij daaraan de voorkeur. Kortom, de algemeen aanvaarde leer van de gehele *ummah* is dat men eerst de Koran moet raadplegen en daarna de Hadith.

1.16 Samenvatting

Om onze onderlinge meningsverschillen op te lossen, dienen wij de Heilige Koran de voorkeur te geven boven de Hadith. De vijf redenen hiervoor zijn als volgt:

1. Alle grondslagen (*uṣūl*) van de religie zijn duidelijk uiteengezet in de Heilige Koran. De Hadith — die voornamelijk betrekking heeft op de details (*furūʿ*) — moet onderworpen worden aan het gezag van de Heilige Koran. Afgeleide zaken dienen immers altijd ondergeschikt te zijn aan de fundamentele beginselen.
2. Alle islamitische stromingen zijn het volkomen eens over de authenticiteit en zuiverheid van de tekst van de Heilige Koran, maar dit kan niet worden gezegd over de Hadith. Bij meningsverschillen moeten wij terugvallen op de zaken waarover overeenstemming bestaat, of op wat wij gemeenschappelijk hebben — namelijk de Heilige Koran.
3. Allah Zelf heeft de belofte gegeven voor het behoud en de bescherming van de Heilige Koran. Maar voor de woordelijke bescherming van de Hadith bestaat er geen vergelijkbare belofte.
4. De maatregelen die werden getroffen ter bescherming van de Heilige Koran — en waaraan de Heilige Profeet zelf bijzondere zorg besteedde om de Heilige Koran nauwkeurig aan de ummah over te dragen — gelden niet voor de bescherming van de Hadith.

Dit betekent echter geenszins dat ik de Hadith als onbetrouwbaar beschouw. Voor de bescherming en nauwkeurige overdracht van de Hadith hebben de Metgezellen van de Heilige Profeet grote inspanningen geleverd — inspanningen die ongeëvenaard zijn in de religieuze literatuur van de wereld.

Mijn enige doel is dit duidelijk te maken: als er een verschil lijkt te bestaan tussen de letterlijke tekst van de Heilige Koran en een hadith, dan moeten we die hadith interpreteren in het licht van de Heilige Koran, of haar anders terzijde schuiven. Er bestaat immers altijd de mogelijkheid dat de woorden van die Hadith niet werkelijk van de Boodschapper van Allah afkomstig zijn.

Maar als het gaat om de Heilige Koran, bestaat er geen ruimte voor twijfel — zelfs niet over één enkele letter. We kunnen met volle zekerheid zeggen dat elke letter, elk leesteken en elk detail in de Koran van vandaag exact overeenkomt met wat Gabriël aan de Boodschapper van Allah heeft voorgelezen en wat hij vervolgens aan zijn Metgezellen heeft doorgegeven.

5. De handelwijze van de Heilige Profeet was dat hij zijn oordeel in eerste instantie baseerde op de Heilige Koran, of wachtte tot Allah hem een openbaring zond. Als er geen openbaring kwam, gebruikte hij zijn eigen oordeel.

1.17 De Hadith is niet onbetrouwbaar

Naast dit alles wil ik zeggen dat, aangezien er niet dezelfde bijzondere regelingen zijn getroffen voor de bescherming van de Hadith als voor de Heilige Koran, dit niet betekent dat de Hadith onbetrouwbaar is. In de Hadith is een groot deel van onze religie bewaard gebleven, en daarin bevinden zich grote profetieën en religieuze kennis van hoge orde. De Hadith vormt in feite de secundaire bron waaruit de leringen van de islam zijn afgeleid.

De voorziening die Allah trof voor de bescherming van de tekst van de Heilige Koran is aan geen enkel ander religieus boek ter wereld ten deel gevallen. De Hadith werd eveneens bewaard — hoewel niet op dezelfde wijze als de Heilige Koran — en de verzameling ervan vond op een wetenschappelijke en historische manier plaats. Want wat is geschiedenis per slot van rekening anders dan het verzamelen van wereldgebeurtenissen, vaak op subjectieve wijze? De boeken van Hadith zijn met veel meer zorg bewaard gebleven dan de geschiedenissen van wereldgebeurtenissen; sterker nog, zij zijn authentieker dan wat men doorgaans als historische verslagen beschouwt.⁷

Sommige hadith zijn zó sterk bevestigd — doordat ze via een ononderbroken keten van overlevertaars zijn doorgegeven en vanaf het begin van de islam voortdurend in

⁷ Voor een gedetailleerde bespreking van dit punt, zie het boek *De Religie van de islam*, hoofdstuk 2 (SMT)

praktijk zijn gebracht — dat er geen ruimte is voor twijfel. Over deze overleveringen bestaat brede overeenstemming onder de meeste stromingen binnen de *ummah*. Vooral dat deel van de praktijk dat men de *Sunnah* van de Heilige Profeet noemt, is zó algemeen bekend en zorgvuldig bewaard gebleven, dat geen redelijk denkend mens eraan kan twijfelen.

De vijf dagelijkse gebeden die wij verrichten, zijn dezelfde als de gebeden die de Heilige Profeet verrichte. De specifieke vorm van het gebed, met zijn verschillende houdingen, wordt eveneens gevolgd overeenkomstig de *Sunnah* van de Heilige Profeet. Sjiieten en soennieten kunnen op sommige punten lijnrecht tegenover elkaar staan, maar wat het gebed betreft volgen zij over het algemeen hetzelfde patroon. Waar variaties voorkomen, gaat het slechts om kleine verschillen — zoals het plaatsen van de handen boven of onder de navel, het al dan niet hardop zeggen van *āmīn*, of het wel of niet heffen van de wijsvinger tijdens de zittende houding.

Evenzo zijn het vasten, de liefdadigheid voor de armen en behoeftigen, de hadj (bedevaart) en vele andere voorschriften door de praktijk overgeleverd, en zij dienen als toelichting op de leer van de Heilige Koran. Al deze zaken vormen een unaniem geaccepteerd onderdeel van de islam binnen de *ummah*, en het grootste deel van de Hadith waarin zij worden genoemd, is vrij van twijfel en onzekerheid. Geen van deze zaken is in strijd met de duidelijke geboden van de Heilige Koran.

De Heilige Koran beval de moslims bijvoorbeeld om het gebed te onderhouden,⁸ maar de details van deze gebeden werden gegeven door de Heilige Profeet. De verschillende houdingen, onderdelen en de wijze om ze uit te voeren werden in de praktijk door de Heilige Profeet onder leiding van engel Gabriël zelf gedemonstreerd. Dit vormt de praktische uitvoering van het korangebod om het gebed te onderhouden. Geen moslim zou moeten aarzelen om het te aanvaarden, omdat het unaniem wordt aanvaard door de hele *ummah*.

We zouden de woorden van de Heilige Koran niet op basis van onze eigen redenering geen andere betekenis moeten geven, wanneer we met zekerheid weten dat de praktijk van de Heilige Profeet volledig behouden is gebleven. Ook zijn honderden andere

⁸ De Heilige Koran: 2:43; 4:103; 6:72; etc.

details van koranwoorden en -termen bewaard gebleven door gemeenschappelijke en veelvoorkomende praktijk. Deze vorm van praktijk — die in werkelijkheid ook een groot deel van de Hadith vormt en waaruit wij de details van de islamitische religie afleiden — is volledig vrij van twijfel en bezit een hoog mate van zekerheid. Zaken waarvoor de praktijk van de hele *ummah*, of ten minste van een aanzienlijk deel daarvan, niet vaststaat, bevatten daarentegen nog steeds een element van onzekerheid. Wat betreft de zaken die elke moslim in het dagelijks leven nodig heeft, daarover bestaat brede overeenstemming. Bovendien hebben de hadith die betrekking hebben op deze onderwerpen ons via een ononderbroken keten van overlevering van de Heilige Profeet bereikt. Wat de hadith betreft die verhalen of gebeurtenissen weergeven, kan het echter geen kwaad als deze worden beoordeeld aan de hand van kritisch historisch onderzoek.

1.18 Verhalen en profetieën in overleveringen

Een deel van de Hadith bestaat uit verhalen en profetieën. Deze houden weinig verband met het dagelijks religieus leven, en het is ook niet noodzakelijk voor iedere moslim om ze te onthouden. Sommige Metgezellen leerden deze overleveringen van buiten en gaven ze door aan anderen. Daarom bereikt het merendeel van deze hadith niet het niveau van *tawātur* (continue overlevering) of wijdverspreide bekendheid (*mashhūr*). Omdat er geen praktische maatregelen bestonden om hun precieze bewoordingen te bewaren, kan men niet in dezelfde mate vertrouwen op hun nauwkeurigheid als op de overleveringen van de eerste categorie — namelijk die welke betrekking hebben op de praktische aspecten van de religie, zoals hierboven besproken. Hierdoor bleef er een mogelijkheid bestaan dat woorden werden toegevoegd of weggelaten. Op dit punt wordt de noodzaak om de Heilige Koran voorrang te geven boven de Hadith des te groter.

In het bijzonder kunnen wij de verhalen die niet in de Heilige Koran staan, niet met dezelfde zekerheid aanvaarden als de hadith waarin de details van het gebed, het vasten en andere religieuze handelingen worden beschreven. Dit komt doordat het bewijs dat in de praktijk van de *ummah* wordt aangetroffen, zulke overleveringen twijfel en onzekerheid plaatst. Zo'n bewijs ontbreekt echter bij de verhalende

overleveringen. Dergelijke verhalen zouden wij dan ook alleen moeten aanvaarden wanneer hun inhoud en details in overeenstemming zijn met de Heilige Koran.

Ik wil erop wijzen — ook al raakt dit niet rechtstreeks het onderwerp — dat veel verhalen die niet in de Heilige Koran voorkomen, aanvaard zijn op basis van uiterst zwakke bronnen. Veel van deze verhalen zijn ontstaan doordat men de woorden van de Heilige Koran op gekleurde wijze heeft geïnterpreteerd en vervolgens een bijpassend verhaal heeft geconstrueerd om die interpretatie te ondersteunen.

Soms is er onnodig gebruik gemaakt van verhalen die door de Joden zijn verteld. Men dient daarom zeer voorzichtig te zijn bij het accepteren van een verhaal dat niet in de Heilige Koran staat. Als het in strijd is met de algemene betekenis van de Heilige Koran, moet het worden afgewezen.

We accepteren bijvoorbeeld de Hadith-verzameling van Bukhari als het meest authentieke boek van Hadith, maar dat betekent niet dat zij vrij van fouten is, zoals de Heilige Koran dat is. Geen enkele moslim gelooft dat. Zoals we met volle zekerheid geloven dat elk woord van de Heilige Koran een Goddelijke openbaring is aan het gezegende hart van de Boodschapper van Allah en precies door hem zo is uitgesproken, zo kunnen we datzelfde niveau van zekerheid niet toekennen aan de woorden in Bukhari die aan de Heilige Profeet worden toegeschreven. We kunnen niet met stelligheid zeggen dat die woorden ons in exact die vorm hebben bereikt, zonder enige wijziging of vervorming.

Als wij bijvoorbeeld in Bukhari een hadith aantreffen waarin staat: “(De Profeet) Abraham sprak geen leugen, behalve drie keer,” dan kunnen wij die niet aanvaarden, want de Heilige Koran zegt over hem:

“En vermeld Abraham in het Boek. Hij was waarlijk een waarheidlievend man, een profeet.” (19:41)

In het algemeen geldt dat wat in de Heilige Koran over een profeet wordt gezegd — over zijn hoge moraal, zijn sublieme karakter en zijn zondeloosheid — van toepassing is op alle profeten. Onder zulke omstandigheden kunnen wij dus geen overlevering

aanvaarden die strijdig is met dit principe. Als wij haar als waar zouden accepteren, zouden wij leugenachtigheid aan een profeet toeschrijven. Maar als wij haar afwijzen, zouden we aan de andere kant een van de overleveraars van een hadith van onwaarheid moeten betichten. Imam Bukhari heeft zich echter grote moeite getroost en zeer grondig onderzoek gedaan om de authenticiteit van de overleveringen en het karakter van hun verslaggevers vast te stellen. Hij was tenslotte ook maar een mens, en als hij een zeldzame en uitzonderlijke fout heeft begaan, dan doet dat niets af aan de uitmuntendheid van het onderzoek dat hij deed bij het verzamelen van de overleveringen.

1.19 Metaforen in profetieën

Hetzelfde geldt voor de profetieën die in de Hadith voorkomen. Zij houden geen direct verband met het praktische leven van moslims, behalve de profetieën die in vervulling gingen tijdens het leven van de Heilige Profeet of in de tijd van zijn Metgezellen. Hun vervulling vormt een bewijs van de waarheid van zijn missie. Veel van de profetieën die betrekking hebben op toekomstige gebeurtenissen kan echter alleen als waar worden aanvaard wanneer hun strekking en inhoud in overeenstemming zijn met de Heilige Koran.

Wat hierboven is gezegd over de verhalen die in de Hadith voorkomen, is evenzeer van toepassing op profetieën. In hun geval worden we zelfs met een nog grotere moeilijkheid geconfronteerd, omdat zij vaak vol staan met metaforen en symboliek. Zij zijn te vergelijken met dromen die nadere uitleg en interpretatie behoeven.

In de Heilige Koran staat dat Jozef in een droom zag dat elf sterren en de zon hem hulde brachten⁹ en de interpretatie van de droom was dat Jozef op een dag tot een waardige positie zou worden verheven¹⁰. Zo worden in de Heilige Koran ook de dromen van twee jonge gevangenen genoemd. Een van hen zag zichzelf wijn persen en de ander zag zichzelf brood op zijn hoofd dragen waarvan de vogels aten¹¹. Jozef legde deze dromen uit door te zeggen:

⁹ De Heilige Koran: 12:4; Genesis 37:9

¹⁰ De Heilige Koran: 12:100

¹¹ De Heilige Koran: 12:36

“O mijn twee medegevangenen, wat betreft een van jullie, hij zal zijn heer wijn opdienen om te drinken; en wat betreft de andere, hij zal worden gekruisigd, zodat de vogels zullen eten van zijn hoofd. De zaak waar jullie naar vroegen is beslist.” (12:41)

Ook wordt in de Heilige Koran een andere droom genoemd: een koning zag zeven vette koeien die werden verslonden door zeven magere koeien, en zeven groene aren en zeven droge aren.¹² Jozef interpreteerde deze droom als een verwijzing naar zeven jaren van overvloed, gevolgd door zeven jaren van ontbering en hongersnood.¹³

Een droom is in wezen ook een mededeling over een toekomstige gebeurtenis. Hetzelfde geldt voor profetieën die metaforen en symbolische taal bevatten. In de Hadith-verzameling van Muslim wordt vermeld dat de Heilige Profeet eens tegen zijn vrouwen zei:

“Degene wiens hand de langste is, zal de eerste zijn die mij ontmoet (in het Hiernamaals).”¹⁴

De vrouwen van de Profeet begonnen hun handen op te meten, omdat zij zijn woorden letterlijk hadden opgevat. De handen van de eerbiedwaardige Sauda waren het langst, maar de eerste die overleed was de eerbiedwaardige Zainab. Haar handen waren niet de langste, maar zij stond bekend om haar vrijgevigheid en werd *Umm al-Masākīn* genoemd — moeder der behoeftigen. Een “lange hand” is in figuurlijke zin van toepassing op iemand met een edelmoedig en liefdadig karakter. Profetieën bevatten dus, net als dromen, metaforen en gelijkenissen en vereisen daarom interpretatie. De mate van detail en duidelijkheid die nodig is om de grondbeginselen van het geloof uit te leggen, zijn in het geval van profetieën niet nodig.

Profetieën vallen in een andere categorie en hoeven niet in expliciete taal uitgedrukt te zijn. Aangezien de profetieën uit de Heilige Koran zeer duidelijk zijn, moeten de profetieën in de Hadith worden geïnterpreteerd in het licht van de Heilige Koran. Als

¹² De Heilige Koran: 12:43

¹³ De Heilige Koran: 12:47-49; Genesis 41:1-31

¹⁴ Sahih Muslim, Kitab Faḍa'il al-Ṣaḥābah, hadith 2452 en Sahih al-Bukhari, Kitab al-Zakat, hadith 1420

er profetieën in de Hadith staan over toekomstige gebeurtenissen en de Heilige Koran deze gebeurtenissen vermeldt, dan dient de Heilige Koran voorrang te krijgen boven de Hadith.

1.20 Uitspraken van de Metgezellen en andere imams

Zoals de Heilige Koran voorrang heeft boven de Hadith, zo hebben de Heilige Koran en de Hadith voorrang boven de uitspraken van de Metgezellen van de Heilige Profeet of van andere imams. Wanneer een uitspraak van een Metgezel of imam in tegenspraak is met de Heilige Koran of met een authentieke overlevering, moeten wij deze eerst proberen te interpreteren aan de hand van de leerstellingen van de Heilige Koran en de Hadith. Lukt dit niet, dan dient zij verworpen te worden. Dit punt behoeft geen verdere uitleg, aangezien de Heilige Koran op duidelijke en expliciete wijze verklaart:

“Gehoorzaam Allah en gehoorzaam de Boodschapper en degenen uit jullie midden die gezag dragen; en als jullie ergens over twisten, verwijs het dan naar Allah en de Boodschapper.” (4:59)

De gelovigen krijgen het gebod om de gezagsdragers te gehoorzamen. Maar wanneer er een meningsverschil ontstaat, moet men zich uitsluitend wenden tot Allah en Zijn Boodschapper – dat wil zeggen, naar wat Allah heeft geopenbaard en wat de Boodschapper heeft gezegd, oftewel naar de Koran en de Hadith. Daarom geldt: hoe groot of vooraanstaand een gezagsdrager binnen deze *ummah* ook is, bij een geschil moet de uiteindelijke verwijzing altijd uitgaan naar de Koran en de Hadith. Dit punt wordt iets verderop in de Heilige Koran verder verduidelijkt:

“Maar nee, bij jouw Heer! Zij geloven niet totdat zij u rechter maken over alle meningsverschillen tussen hen.” (4:65)

De Heilige Profeet loste tijdens zijn leven alle geschillen op, hetzij in het licht van de openbaring van Allah, wanneer die duidelijke leiding bevatte, hetzij volgens het innerlijke licht of de innerlijke openbaring die Allah hem schonk. Na zijn heengaan dienen de woorden die aan de Heilige Profeet zijn geopenbaard voor ons als leidraad.

Daarom komt de Heilige Koran op de eerste plaats en daarna de Hadith. Dit is wat bedoeld wordt met zijn functie als *hakam* (rechter), en dit is het beginsel dat zijn Metgezellen volgden. De Metgezellen, die volgens de Goddelijke belofte door de Heilige Profeet waren gezuiverd¹⁵ en geëerd waren met de titel *Ḥizb Allāh* (de Partij van Allah)¹⁶ en ook verzekering van het Paradijs hadden ontvangen, handelden allen naar ditzelfde principe. “Allah was weltevreden over hen, en zij waren weltevreden over Hem.”¹⁷ Allah zegt over hen in de Heilige Koran:

“Dit zijn degenen wier harten Hij geloof heeft ingeprent, en die Hij heeft gesterkt met de Geest van Hemzelf.” (58:22)

Deze zuivere zielen volgden het principe dat zij de Heilige Koran en de uitspraken van de Heilige Profeet altijd voorrang gaven boven hun eigen mening. Mochten zij een opvatting hebben die in tegenspraak was met de Heilige Koran of met de uitspraken van de Heilige Profeet, trokken zij die onmiddellijk in zodra zij op hun vergissing werden gewezen. En als zij zich onderwierpen aan het gezag van de Heilige Koran en de Hadith, wie in de *ummah* zou dan kunnen denken hiervan vrijgesteld te zijn?

Daarom moeten de Heilige Koran en de Hadith de voornaamste richtlijnen voor ons allen blijven. De uitspraken en inspanningen van andere islamgeleerden kunnen ons eveneens leiden, maar aangezien zij uiteindelijk mensen waren en dus vatbaar voor fouten, blijft de Heilige Koran — die volkomen vrij is van fouten — of een authentieke Hadith, mits deze niet in tegenspraak is met de Heilige Koran, de uiteindelijke autoriteit en rechter. Wanneer wij in de woorden van een islamgeleerde iets ontdekken dat tegen de Heilige Koran of de Hadith is, dienen wij die terzijde te schuiven — niet uit persoonlijke voorkeur, maar onder het bindende gezag van de Koran en de Hadith. En als een persoon van het kaliber van ‘Umar zich openlijk onderwierp aan het gezag van de Heilige Koran toen hij op een fout werd gewezen, dan dienen wij ongetwijfeld in zijn voetsporen te treden.

¹⁵ De Heilige Koran: 62:2

¹⁶ De Heilige Koran: 58:22

¹⁷ De Heilige Koran: 9:100; 58:22

2. De beëindiging van het profeetschap

“Mohammed is niet de vader van één van jullie mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en het Zegel der profeten. En Allah is de Weter van alle dingen.” (33:40)

2.1 De eenheid binnen de islam berust op de beëindiging van het profeetschap

De leer dat het profeetschap definitief beëindigd is, is in de islam van uiterst groot belang, in gewicht vergelijkbaar met het geloof in de eenheid van God, omdat dit de ware grondslag vormt voor eenheid onder de moslims. Wanneer alle moslims volgelingen zijn van één Profeet, zijn zij, zoals de zonen van één vader of de onderdanen van één koning, allen broeders. En al bestaan er onderlinge geschillen, dan zijn deze van generlei belang in vergelijking met de eenheid die onder hen bestaat. Als er daarentegen meer dan één profeet in deze *ummah* zou zijn, zou er geen eenheid gehandhaafd kunnen blijven. De eenheid van de islamitische broederschap berust dus volledig op de beëindiging van het profeetschap.

2.2 Wat wordt bedoeld met beëindiging van het profeetschap?

Het korte antwoord hierop is dat het ware doel van de komst van profeten en boodschappers was om leiding (*hidāyah*) van Allah over te brengen, zoals de Heilige Koran ons vertelt. Dit doel werd door de komst van de Heilige Profeet Mohammed in zijn volmaakte vorm verwezenlijkt. De beëindiging van het profeetschap omvat daarom twee betekenissen: ten eerste, dat het profeetschap zijn hoogste graad van vervolmaking bereikte. En ten tweede, dat het daardoor definitief ten einde kwam.

Met de beëindiging van het profeetschap is de missie, waarvoor van tijd tot tijd behoefte bestond, voor eens en altijd voltooid. Voorheen had de wereld profeten nodig

die enkele aspecten van Allah's wil en genade, relevant voor een bepaald volk, konden tonen. Uiteindelijk moest er echter één verschijnen die de volmaakte eigenschappen van Allah volledig weerspiegelde en als eeuwig voorbeeld kon dienen voor de mensheid.

En zo verscheen de Heilige Profeet Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) met een leer die bedoeld was voor alle volkeren, voor de hele mensheid, voor alle landen en voor alle toekomstige tijden. Deze leer schoot in geen enkel opzicht tekort wat betreft de vervulling van de behoeften van welk volk dan ook, noch beperkte zij zich tot een bepaald tijdperk, noch bleef de ontwikkeling van ook maar enig menselijk vermogen buiten haar bereik. Bovendien werden in de persoon van de Heilige Profeet op perfecte wijze alle Goddelijke eigenschappen tentoongespreid. Zo werd hij voor altijd een uitmuntend voorbeeld (*uswah hasanah*) voor alle volkeren in de wereld. Toen zijn missie was voltooid, was er feitelijk geen behoefte meer aan een profeetschap, omdat alle werken van Allah gebaseerd zijn op een daadwerkelijke en gerechtvaardigde noodzaak (*haqq*):

“En met *haqq* hebben Wij hem geopenbaard, en met *haqq* kwam hij.” (17:105)

Alle zaken die essentieel zijn voor de beëindiging van het profeetschap zijn samengebracht in de persoon van de Heilige Profeet, zoals de Heilige Koran aangeeft. Als de Heilige Koran bijvoorbeeld een profeet noemt, maakt het ook gewag van zijn komst naar een bepaald volk. Noach, Salih, Hud, Shu'aib; ze werden allemaal gezonden voor hun eigen volk. Hetzelfde gold voor Jezus, die de laatste in de rij van profeten voor één volk was. In de Heilige Koran wordt over hem gezegd:

“En een boodschapper voor de Kinderen van Israël.” (3:49)

Wanneer de Heilige Koran over alle volkeren spreekt, zegt het dat er onder hen een waarschuwer verscheen, dat elk volk een gids had, en elke gemeenschap een boodschapper:

“En er is geen volk, of er is een waarschuwer in hun midden verschenen.”
(35:24)

“Voor ieder volk is er een gids.” (13:7)

“Voor ieder volk is er een boodschapper.” (10:47)

Maar wanneer de Heilige Koran spreekt over de Heilige Profeet, staat er:

“O mensheid, waarlijk ben ik voor jullie allen de Boodschapper van Allah, van Hem aan Wie het koninkrijk van de hemelen en de aarde toebehoort.” (7:158)

Hieruit blijkt duidelijk dat de Heilige Profeet niet voor één specifiek volk was gezonden. Ook zegt de Heilige Koran over hem het volgende:

“En Wij hebben u slechts gezonden tot de gehele mensheid.” (34:28)

“En wij hebben u slechts gestuurd als een genade voor de volkeren,” (21:107)

of ze nu wit zijn of zwart, of ze in zijn tijd leefden of nog zouden komen. En verder wordt gezegd:

“Opdat hij een waarschuwer voor de volkeren zal zijn.” (25:1)

Zo werden allereerst de geschillen in tijd en plaats opgeheven, wat inhoudt dat er in de toekomst slechts één profeet zal zijn voor alle volkeren en voor alle komende tijden. Hoewel deze verzen op zichzelf al voldoende waren als doorslaggevend bewijs voor de beëindiging van het profeetschap, werd er toch ter verdere verduidelijking een ander vers geopenbaard:

“Deze dag heb Ik voor jullie jullie religie vervolmaakt en Mijn gunst aan jullie voltooid.” (5:3)

In dit vers wordt ook uitgelegd dat er geen andere profeet nodig zal zijn in de wereld, aangezien het werk dat andere profeten zouden moeten verrichten al was gedaan door Mohammed, de Boodschapper van Allah. Er is geen enkele taak overgebleven waarvoor de komst van een nieuwe profeet nodig zou moeten zijn.

Geen enkele profeet in de wereld heeft ooit beweerd dat door hem de leiding (*hidayah*) zijn volmaaktheid had bereikt. Daartegenover vormen de woorden “Deze dag heb Ik jullie religie vervolmaakt,” een unieke aankondiging. Zelfs Jezus moest verklaren dat hij geen volmaakte leer kon geven, en dat zijn volgelingen voor de voltooiing daarvan het pad van Mohammed dienden te volgen, want:

“Nog vele dingen heb Ik u te zeggen, doch gij kunt die nu niet dragen. Maar wanneer Die zal gekomen zijn, namelijk de Geest der waarheid, Hij zal u in al de waarheid leiden.” (Johannes 16:12,13)

2.3 De betekenis van het vers *Khatam al-Nabiyyīn*

Toen de noodzaak voor profeetschap niet langer aanwezig was, moest aangekondigd worden dat niemand meer tot profeet zou worden aangesteld. Daarom werd verklaard:

“Mohammed is niet de vader van één van jullie mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en het Zegel der profeten (*Khatam al-Nabiyyīn*).” (33:40)

Allereerst wordt benadrukt dat de fysieke lijn van vaderschap eindigt bij de Heilige Profeet, wat betekent dat hij geen enkele mannelijke nakomeling zou hebben in zijn fysieke afstamming. Vervolgens wordt met het woordje “maar” (*lākin*)¹ het mogelijke misverstand weggenomen dat deze ontkenning zou kunnen impliceren dat hij geen enkele vorm van vaderschap dan ook bezit. De woorden “Mohammed is niet de vader van één van jullie mannen,” zouden immers dat vermoeden kunnen wekken. Die twijfel wordt weggenomen door de woorden “maar hij is de Boodschapper van Allah,” die daarna volgen, omdat een boodschapper de positie inneemt van een geestelijke vader voor zijn gemeenschap, en de rechtschapen volgelingen van zijn gemeenschap de positie van zijn geestelijke nakomelingen. De woorden “Boodschapper van Allah” impliceren dus dat hoewel het vaderschap in fysieke zin niet via hem werd voortgezet, dit wel in spirituele zin zou gebeuren.

¹ Gebruikt in de Arabische taal voor het verwijderen van een fout, twijfel of misvatting. (SMT)

Daarnaast wordt gewezen op een ander punt: niet alleen zou er een lijn van spirituele kinderen uit hem voortkomen, maar, omdat hij de *Khātam al-Nabiyyīn* is, zou die geestelijke afstamming ononderbroken blijven en voortduren tot aan de Dag der Opstanding. Zijn spirituele afstamming kan immers alleen beëindigd worden als zijn profeetschap tot een einde komt. Maar aangezien zijn profeetschap daadwerkelijk zal voortduren tot de Dag des Oordeels, is hij niet alleen de vader van zijn *ummah*, maar zal er ook een opeenvolging van zijn geestelijke kinderen blijven bestaan tot het einde der tijden. In spirituele zin is hij de vader der mensheid. In overeenstemming hiermee staat in Tafsir Ruh al-Ma‘ani:

“Er is uitgelegd – met betrekking tot de betekenis van deze *istidrāk* [de corrigerende toevoeging ‘maar’ (*lākin*)] – dat toen het fysieke vaderschap van de Heilige Profeet met betrekking tot alle mannen in zijn gemeenschap werd uitgesloten, hoewel het algemeen bekend is dat elke boodschapper wordt beschouwd als de vader van zijn gemeenschap, was er verduidelijking van de leerstelling nodig. Er wordt bijvoorbeeld gezegd dat toen de profeet Lot zei: ‘Dit zijn mijn dochters,’² hij daarmee gelovige vrouwen bedoelde. In het geval van de Heilige Profeet zou de uitsluiting van zijn fysieke vaderschap dus kunnen leiden tot het misverstand dat, aangezien vaderschap en boodschapper-zijn met elkaar verbonden zijn, de uitsluiting van het ene ook de uitsluiting van het andere zou kunnen impliceren. Om dit mogelijke misverstand weg te nemen, volgt onmiddellijk daarop de bevestiging van zijn boodschapper-zijn.

En er is uitgelegd dat de uitdrukking *Khātam al-Nabiyyīn* wordt gebruikt om aan te geven dat dit geestelijke vaderschap voortduurt tot aan de Dag der Opstanding. Het is alsof wordt gezegd: Mohammed is niet de fysieke vader van een van jullie mannen, maar hij is de vader van ieder van jullie – de vader van jullie zonen en de vader van de zonen van jullie dochters – en zo zal het blijven tot de Dag des Oordeels.”³

Elk woord van de Heilige Koran bevat zo’n schat aan wijsheid, dat eenieder die goed over de inhoud nadenkt, moet toegeven dat zelfs de meest geleerde persoon niet in

² De Heilige Koran: 11:78

³ Ruh al-Ma‘ani, (33:40), p.32 door Abul Fadl Shahab al-Din Al-Sayyid Muhammad Alusi

staat is om een boek met zulke diepe wijsheid te produceren, laat staan een ongeletterde bewoner van Arabië. Als het belangrijkste doel slechts was om te verkondigen dat de Heilige Profeet de laatste profeet is, kon dit in eenvoudige bewoordingen zijn uitgedrukt. Maar dat is niet het enige doel. Wat is de reden en de ware betekenis van het feit dat hij de laatste profeet is?

Allereerst wordt zijn vaderschap in fysieke zin ontkend, maar tegelijk wordt bevestigd dat hij “de Boodschapper van Allah” is; dat wil zeggen, dat zijn vaderschap in geestelijke zin is vastgesteld. Maar dat alleen is niet voldoende, want ook de eerdere boodschappers waren de geestelijke vaders van hun volgelingen. Hun spirituele invloed was echter beperkt, waardoor hun geestelijke vaderschap eindigde. Er verscheen dan een andere profeet om dat vaderschap te vervangen, en die nieuwe profeet werd dan de gids en het voorbeeld voor zijn mensen. De mensen van zijn tijd moesten dan zijn voetstappen volgen en werden eveneens als zijn geestelijke zonen beschouwd.

Met betrekking tot de Heilige Profeet wordt de term *Khātām al-Nabiyyīn* gebruikt om te benadrukken dat zijn spirituele nakomelingen nooit zullen ophouden. Daarom wordt, in plaats van het woord *khātim*, het woord *khātām* (zegel) gebruikt, hoewel in een andere lezing ook *khātim* voorkomt. Een zegel wordt namelijk geplaatst op iets wanneer het zijn volmaaktheid heeft bereikt, dat wil zeggen, wanneer er geen ruimte meer is om er iets aan toe te voegen. De keuze voor het woord *khātām* geeft dus aan dat het profeetschap niet eenvoudigweg ten einde kwam, maar juist werd voltooid nadat het de hoogste graad van perfectie had bereikt. Het doel waarvoor Allah het systeem van de komst van opeenvolgende boodschappers en profeten in de wereld had ingesteld, werd op de meest voortreffelijke en volmaakte wijze vervuld in de persoon van Mohammed, de Boodschapper van Allah, vrede en zegeningen van Allah met hem.

Hierboven zijn drie punten naar voren gebracht.

- (1) Na de Heilige Profeet Mohammed kan er geen andere profeet meer komen.
- (2) Het profeetschap werd niet zonder reden beëindigd, maar kwam tot een einde nadat zij haar punt van volmaaktheid en voortreffelijkheid had bereikt. Met andere woorden, het doel waarvoor het was ingesteld, werd in zijn hoogste vorm verwezenlijkt.

(3) De beëindiging van het profeetschap betekent dat de lijn van geestelijke nakomelingen van de Heilige Profeet ononderbroken zal voortduren, en dat het licht en de zegeningen die hij in de wereld bracht de mensheid altijd zullen blijven bereiken.

2.4 De interpretatie over de beëindiging van het profeetschap door de Heilige Profeet zelf

Er zijn tal van overleveringen die aantonen dat er geen profeet meer kan verschijnen na de Heilige Profeet Mohammed. Een unaniem aanvaarde overlevering zegt:

“De Boodschapper van Allah zei tegen ‘Ali: U staat tot mij in dezelfde relatie als Aaron tot Mozes stond, behalve dat er na mij er geen profeet komt.”⁴

Als er een mogelijkheid bestond dat na de Heilige Profeet nog een profeet komt, dan had ‘Ali dat kunnen zijn. Ook maakte de Heilige Profeet in een andere unaniem aanvaarde hadith gewag van de komst van valse opeisers van het profeetschap, en voegde er vervolgens aan toe:

“Ik ben de *Khātam al-Nabiyyīn*; er is geen profeet na mij.”⁵

Met andere woorden, de Heilige Profeet heeft zelf de uitleg gegeven van de term *Khātam al-Nabiyyīn*, namelijk, dat er geen profeet meer na hem kan verschijnen. In een andere authentieke hadith staat:

“Als er een profeet zou zijn na mij, dan zou dat ‘Umar zijn.”⁶

En in een andere authentieke hadith die voorkomt in Bukhari, en ook in Muslim, Tirmidhi en Ahmad via verscheidene overleveraars, heeft de Heilige Profeet gezegd:

⁴ Sahih Al-Bukhari, Kitāb al-Maghāzī, hadith 4416; Sahih Muslim, Kitāb Faḍā’il al-Ṣaḥābah, hadith 2404

⁵ Jami’ al-Tirmidhi, Kitāb al-Fitan, hadith 2219; Sunan Abu Dawūd, Kitāb al-Fitan wa al-Malahim, hadith 4252

⁶ Jami’ al-Tirmidhi, Kitāb al-Manāqib, hadith 3686

“Mijn gelijkenis en de gelijkenis van de profeten is als die van een man die een huis bouwde, het voltooide en verfraaide, behalve de plek van een hoeksteen. Toen begonnen de mensen eromheen te lopen en zij verwonderden zich erover en zeiden: Waarom is deze steen niet geplaatst? Hij zei: Ik ben die steen, en ik ben de *Khātam al-Nabiyyīn*.”⁷

In weer een andere unaniem aanvaarde Hadith heeft de Heilige Profeet gezegd dat zijn naam Al-‘Āqib is, en hij legde dit als volgt uit:

“Al-‘Āqib is degene na wie er geen profeet is.”⁸.

Ook staat in de Hadith-verzamelingen van Muslim, Tirmidhi en Ibn Majah, dat de Heilige Profeet heeft gezegd dat hij in zes dingen superioriteit heeft gekregen ten opzichte van andere profeten en het laatste dat hij noemde was:

“Met mij zijn de profeten tot een einde gekomen”⁹

En in een andere hadith, overgeleverd door Ahmad en Tirmidhi, zei de Heilige Profeet:

“Voorwaar, het boodschapperschap en het profeetschap zijn tot een einde gekomen. Er is dus geen boodschapper na mij, noch een profeet. De verteller zei dat dit zwaar woog op de mensen. Dus zei hij: Maar er zullen *mubashshirāt* zijn (blijde tijdingen, een van de onderdelen van het profeetschap).”¹⁰

Er bestaan nog veel meer verslagen hierover, die zo talrijk zijn, dat ze het betrouwbaarheidsniveau van *tawātur* bereiken (ononderbroken en breed verspreid). Veel Metgezellen van de Heilige Profeet hebben deze verslagen eveneens overgeleverd. Het staat dan ook absoluut buiten kijf dat er na de Heilige Profeet geen profeet meer kan komen in deze *ummah* (moslimgemeenschap). Op dit punt is de gehele *ummah* het unaniem eens (*ijmāʿ*), en deze consensus bestaat al meer dan dertienhonderd jaar zonder dat er ook maar één afwijkende mening is geuit.

⁷ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Anbiya, hadith 3535; Sahih Muslim, Kitab al-Faḍa'il, hadith 2286.

⁸ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Manaqib, hadith 3532; Sahih Muslim, Kitab al-Faḍa'il, hadith 2354

⁹ Sahih Muslim, Kitab al-Masajid wa Mawadi' al-Salah, hadith 523a

¹⁰ Tirmidhi, Kitab al-Ru'ya, hadith 2272

Net zoals het een-zijn van Allah (*tauḥīd*) de basis vormt van de islam en dit geloofspunt keer op keer en duidelijk in de Heilige Koran wordt bevestigd en unaniem door de hele *ummah* wordt aanvaard, zo vormt de beëindiging van het profeetschap het tweede fundament van de islam. En deze leerstelling, met alles wat daaruit voortvloeit, wordt duidelijk en herhaaldelijk vermeld in de Heilige Koran en de authentieke Hadith, en is altijd door de *ummah* in haar geheel unaniem bevestigd.

2.5 Het een-zijn van Allah en de beëindiging van het profeetschap zijn de twee fundamenteën van de islam

Het fundament van de religie van de islam berust dus in wezen op twee pijlers: het een-zijn van Allah (*tauḥīd*) en de beëindiging van het profeetschap. Het een-zijn van Allah vereist tevens dat de hele mensheid verenigd wordt. Daarom onderwees Allah, toen Hij de religie van de islam perfectioneerde, niet alleen volmaakte *tauḥīd*, maar ook de leer van de beëindiging van het profeetschap. Zo konden allen die de Ene God aanbidden verenigd worden in één religie. Het was om deze reden dat in de geloofsbelijdenis (*kalimah*) de woorden *Muḥammadur-rasūlullāh* (Mohammed is de Boodschapper van Allah) verbonden werden met de woorden *Lā ilāha illallāh* (Er is geen god dan Allah).

Tegenstanders van de islam halen dit punt aan om ten onrechte te beweren dat het uitspreken van de woorden “Boodschapper van Allah” naast de verklaring van *tauḥīd* (het een-zijn van Allah) neerkomt op een vorm van polytheïsme. Onlangs is er onder de moslims een nieuwe groepering ontstaan die zichzelf Ahl-i Qur’an (Mensen van de Koran) noemt. Zij beweren dat het niet toegestaan is de woorden “Boodschapper van Allah” te verbinden met “Er is geen god dan Allah”. De waarheid is echter dat wanneer deze twee onderdelen niet worden verbonden, het fundament van de religie onvolledig is. Als het doel van de islam het vestigen van *tauḥīd* is, dan is het vestigen van de eenheid van de mensheid ook het daarbij behorende doel. Het eerste doel wordt bereikt door het bevestigen van het geloof in *tauḥīd*, en het tweede doel door bevestiging van het boodschapperschap van de Heilige Profeet. Het is daarom onjuist te beweren dat de vermelding van het boodschapperschap samen met *tauḥīd* een vorm van polytheïsme zou zijn, omdat het concept van *tauḥīd* zo perfect besloten ligt in de

woorden *Lā ilāha illallāh* (Er is geen god dan Allah) dat dat geen enkele ruimte laat voor welke vorm van polytheïsme dan ook.

Men zou daarnaast kunnen aanvoeren dat de verklaring *Muḥammadur-rasūlullāh* (Mohammed is de Boodschapper van Allah) niet per sé inhoudt dat het profeetschap is beëindigd. Maar ook dat is onjuist. De bevestiging van *tauḥīd*, samen met die van het boodschapperschap van de Heilige Profeet omvat ook de bevestiging van de beëindiging van het profeetschap. Want toen de *kalimah* werd uitgeroepen tot het fundament van de islamitische religie, werd het onmogelijk dat er ooit nog een andere profeet in deze *ummah* zou verschijnen zolang deze *kalimah* van kracht blijft. Als er immers een andere profeet zou komen, dan zou het geloof in het boodschapperschap van de Heilige Profeet plaats moeten maken voor het geloof in het boodschapperschap van die nieuwe profeet. Daarmee zou het fundament van de religie worden gewijzigd, en dus het fundament van de islam zelf worden aangetast. Het is onmogelijk dat iemand met zijn tong het geloof in het boodschapperschap van de Heilige Profeet belijdt, maar in zijn hart tegelijk meent dat het ook verplicht is te geloven in het boodschapperschap van een andere profeet.

Daarom is in bepaalde onderdelen van het gebed en andere rituele handelingen de naam van de Heilige Profeet opgenomen. Bijvoorbeeld de *adhān* (oproep tot het gebed), waarin de woorden “Ik getuig dat Mohammed de Boodschapper van Allah is” nooit gewijzigd kunnen worden tot de Dag des Oordeels. Als er na de Heilige Profeet een andere profeet zou verschijnen, zouden deze woorden geen deel meer kunnen uitmaken van de *adhān*, omdat ze dan op een bepaald moment gewijzigd zouden moeten worden. Daarom zal elke moslim, zolang de *adhān* geldig blijft, luid blijven verkondigen dat de enige boodschapper door wiens boodschapperschap iemand tot de islam toetreedt, Mohammed, de Boodschapper van Allah is, en niemand anders.

Evenzo smeekt men in elk gebed om zegeningen voor de Heilige Profeet — hetzij rechtstreeks voor hem, hetzij voor zijn volmaakte volgelingen, dat wil zeggen, zijn geestelijke nakomelingen — en niet voor iemand buiten zijn *ummah*, noch voor een profeet die vóór hem kwam. Als bijvoorbeeld Jezus (vrede zij met hem) wederom zou verschijnen, dan zou het smeken om zegeningen voor hem geen deel uitmaken van ons

gebed, want deze zegeningen behoren exclusief toe aan de Heilige Profeet Mohammed en zijn ware volgelingen.

Om tot de ware volgelingen van Mohammed te behoren, is het essentieel om een geestelijke nakomeling van hem te zijn. Maar Jezus is zijn broer,¹¹ niet zijn geestelijke nakomeling. Het spirituele nageslacht van de Heilige Profeet bestaat uitsluitend uit die mensen die in zijn *ummah* geboren zijn en die, door volledige gehoorzaamheid aan hem, elke vorm van uitmuntendheid hebben bereikt. Jezus had echter geen uitmuntendheid bereikt door de Heilige Profeet te volgen.

En op gelijke wijze komen in de zittende houding van het gebed de woorden “Vrede zij met u, o Profeet” voor. Hier geeft het woord *al-Nabī* (de Profeet), met het bepaalde lidwoord *al*, aan dat er geen andere profeet in deze *ummah* kan verschijnen. Als de komst van een andere profeet mogelijk was, dan zou het woord *al-Nabī* zijn exclusieve betekenis verliezen.

2.6 Alleen die ene Profeet zal komen

De woorden profeet (*nabī*) en boodschapper (*rasūl*) worden specifiek gebruikt voor de Heilige Profeet Mohammed, niet alleen in de islamitische literatuur, maar zelfs in de voorgaande geschriften. In het Nieuwe Testament staat dat toen Johannes de Doper aanspraak maakte op het profeetschap, stuurden de Joden van Jeruzalem een afvaardiging van priesters en levieten om hem te vragen wie hij was. Zij vroegen hem:

“Bent u de Messias?” Hij antwoordde: “Nee.” Daarna vroegen ze: “Bent u Elia?” Opnieuw zei hij: “Nee.” Vervolgens vroegen ze: “Bent u de Profeet?” [*al-Nabī* oftewel de beloofde Profeet.] Hij antwoordde: “Nee.”¹²

In Bijbels met kruisverwijzingen wordt deze term “de Profeet” (*al-Nabī*) gekoppeld aan Deuteronomium 18:18, waar Mozes de komst voorspelt van iemand zoals hij:

¹¹ De Hadith vertelt ons dat alle profeten als broeders zijn: "De profeten zijn als het ware broeders aan moederszijde; hun zaak is één en hun volgelingen zijn verschillend." (Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Anbiya, hadith 3443; Sahih Muslim, Kitab al-Fada'il, hadith 2365a)

¹² Johannes, 1:21, The New English Bible. In de Authorized Version wordt in plaats van "de Profeet", "die Profeet" gebruikt. In de Arabische versie wordt Al-Nabi gebruikt en dit is overgenomen in The New English Bible. (SMT)

“Ik zal voor hen een Profeet doen opstaan uit het midden van hun broeders, zoals u (d.w.z. Mozes).”¹³

Zo wordt er in het Evangelie van Johannes de Beloofde persoon eenvoudigweg aangeduid met de term “de Profeet”, en dit was ook de vraag die de Joodse afvaardiging Johannes stelde. Dit toont aan dat het gebruik van de term “de Profeet” onder hen verwees naar die ene Beloofde Profeet. Deze uitdrukking was zo ingeburgerd dat, toen aan Johannes werd gevraagd: “Bent u de Profeet?” hij meteen begreep dat hem gevraagd werd naar de langverwachte Profeet. Daarom gebruikt de Heilige Koran uitsluitend de termen “de Profeet” en “de Boodschapper” voor de Heilige Profeet, zoals in:

“Waarlijk zegenen Allah en Zijn engelen de Profeet.”¹⁴

“O jullie die geloven, gehoorzaam Allah en gehoorzaam de Boodschapper.”¹⁵

“Leg het voor aan Allah en de Boodschapper.”¹⁶

“O Profeet!”¹⁷

Het gebruik van dergelijke uitdrukkingen maakt duidelijk dat Mohammed de enige Profeet en de enige Boodschapper voor de gehele mensheid is. Opmerkelijk genoeg wordt hij niet alleen in eerdere profetieën en in de Heilige Koran aangeduid als “de Profeet” of “de Boodschapper”, maar ook wanneer moslims deze woorden gebruiken, verwijzen zij uitsluitend naar één persoon: de Heilige Profeet Mohammed. En niet alleen onder de moslims, die zijn volgelingen zijn, maar zelfs niet-moslims bedoelen, wanneer zij spreken over “de Profeet”, enkel de Heilige Profeet Mohammed, alsof deze benaming in de ogen van de hele wereld onlosmakelijk met hem verbonden is.

Wanneer wij over andere aspecten nadenken, vervult deze bijzondere benaming van de Heilige Profeet ons hart met vreugde. We zien immers dat zowel vóór als na zijn komst iedereen begreep dat hij “de Profeet” was. Tegelijkertijd heeft Allah in zijn heilige persoon al die eigenschappen samengebracht die hem het recht geven om de Profeet genoemd te worden. Om deze reden is het voor iedere moslim essentieel te

¹³ Deuteronomium, 18:18, Authorized Version. De New English Bible zegt "van hun eigen soort" in plaats van "onder hun broeders". (SMT)

¹⁴ De Heilige Koran: 33:56

¹⁵ De Heilige Koran: 4:59

¹⁶ Ibid

¹⁷ *Yā ayyuhā an-Nabī*; dit komt vaak voor, o.a. 8:64, 9:73, 33:1, enz.

gelooven in “wat aan u is geopenbaard en in wat vóór u werd geopenbaard,” want geloof in Mohammed omvat ook geloof in alle profeten die hem zijn voorafgegaan. Na hem werd echter de keten van het profeetschap beëindigd. Daarom bestaat er geen noodzaak meer om in een profeet na hem te geloven. Zo werd hij de enige die waardig was om in de wereld “de Profeet” genoemd te worden, want alle voorgaande profeten vonden hun voltooiing in hem, en na hem zou er geen profeet meer verschijnen. Als er binnen zijn *ummah* een andere profeet zou opstaan — of het nu Jezus is of iemand anders — dan zou het gebruik van de term “de Profeet” voor hem twijfelachtig worden en zijn bijzondere status in dit opzicht haar unieke betekenis verliezen.

Net zoals de God van de islam Eén is — absoluut Eén, zonder deelgenoot en volmaakt in al Zijn eigenschappen — zo kent de islam slechts één Profeet, uniek en zonder gelijke, in wie alle deugden en volmaaktheden van de eerdere profeten verenigd zijn. Een volk dat één God aanbidt en de volgeling is van één Profeet, zou zulk een hechte eenheid moeten vormen dat zij haar gelijke niet kent in de wereld.

2.7 De beëindiging van het profeetschap in de ogen van de Stichter van de Ahmadiyya-beweging

Zijn dit mijn eigen opvattingen, of zijn dit de opvattingen van de grondlegger van de Ahmadiyya-beweging? Eén verwijzing is al voldoende om duidelijk te maken wat hij bedoelde met “beëindiging van het profeetschap”. Omdat er valse beschuldigingen tegen hem zijn geuit — namelijk dat hij zou hebben beweerd een profeet te zijn — zal ik citaten aanhalen uit zowel zijn vroege als zijn latere werken om deze aantijging te weerleggen en zijn ware standpunt volkomen helder te maken.

Alleen het volmaakte en complete profeetschap is beëindigd.

“De Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) heeft gezegd: ‘Er is niets overgebleven van het profeetschap behalve *mubashshirāt* (blijde tijdingen).’ Dat wil zeggen: van de verschillende vormen van openbaring is er slechts één overgebleven, de *mubashshirāt*, die bestaan uit ware dromen, goede visioenen en Goddelijke openbaringen die neerdalen op de uitverkoren dienaren van Allah. Maar het profeetschap dat compleet en volmaakt was, dat alle volmaaktheden van openbaring in zich omvatte, is werkelijk beëindigd. Wij

gelooven, vanaf de dag dat het volgende vers werd geopenbaard, in zijn definitieve beëindiging: ‘En Mohammed is niet de vader van een van uw mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en het Zegel der profeten.’ (33:40).”¹⁸

De Heilige Profeet is de Laatste der profeten en de Heilige Koran is het Laatste der boeken

“De essentie en kern van ons geloof is samengevat in: *Er is geen god dan Allah; Mohammed is de Boodschapper van Allah*. Ons geloof, waar wij ons stevig aan vasthouden in dit aardse leven en waarmee wij, door de genade en gunst van Allah, de wereld zullen verlaten, is dit: Onze meester en leider, Mohammed Mustafa (vrede en zegeningen van Allah zij met hem), is de *Khātam al-Nabiyyīn* (de Laatste der profeten) en de Beste der boodschappers. Door hem werd de religie vervolmaakt en bereikte de Goddelijke gunst, waardoor de mensheid het rechte pad naar God kan volgen, haar volmaaktheid. Wij hebben het vaste geloof en de overtuiging dat de Heilige Koran het Laatste der Hemelse Boeken is en dat er zelfs geen jota of tittel kan worden toegevoegd aan of weggenomen uit zijn wetten, beperkingen, geboden of voorschriften. Er kan nu ook geen openbaring (*wahy*) of inspiratie (*ilhām*) van God meer neerdalen die ook maar één enkel gebod van de Heilige Koran kan veranderen, intrekken of wijzigen. Wie een dergelijke opvatting koestert, staat naar onze overtuiging buiten de gemeenschap van gelovigen; zo iemand is een ongelovige en ketter.”¹⁹

Na het Zegel der profeten kan er geen boodschapper meer verschijnen — alleen iemand die op een boodschapper lijkt.

“O broeders! Ik ben niet gekomen met een nieuwe religie of een nieuwe leer. Ik ben ook een moslim zoals u, en voor ons moslims is er geen ander boek dan de Heilige Koran dat we moeten volgen, of anderen moeten leiden het te volgen.”

“Voor ons is er geen gids en leider die we moeten volgen of die we anderen kunnen oproepen te volgen, behalve het Hoofd van de boodschappers, Ahmad van Arabië (vrede en zegeningen van Allah zij met hem).”²⁰

¹⁸ Taudih Maram, pp. 19, 20

¹⁹ Izalah Auham, pp. 137-138

²⁰ Ibid p. 182

“Hoe kan de Messias komen? Hij was een boodschapper en de barrière van *Khātām al-Nabiyyīn* blokkeert zijn komst. Daarom is er iemand verschenen die op hem lijkt — hij is geen boodschapper (*rasūl*), maar hij lijkt op de boodschappers en is zoals zij.”²¹

Profetische openbaring kan na de Heilige Profeet niet worden hervat

“En dit is iets wat wij al vele malen hebben geschreven: dat de komst van de Messias, de zoon van Maria, na het Zegel der Profeten tot grote onrust zou leiden. Hieruit zou noodzakelijkerwijs volgen dat óf de keten van profetische openbaring opnieuw in werking treedt, óf dat men moet aanvaarden dat God de Messias, de zoon van Maria, zou zenden, ontkleed van de noodzakelijkheden van het profeetschap en slechts als volgeling. Beide scenario’s zijn onmogelijk.”²²

De komst van een profeet na de Heilige Profeet zou een onttering voor hem zijn

“Maar Allah, de Verhevene, zal nooit toestaan dat deze *ummah* zo vernederd en onteerd wordt, noch dat Zijn geliefde Profeet, het Zegel der Profeten (vrede en zegeningen van Allah zij met hem), zo wordt vernederd en onteerd. Want het zenden van een boodschapper – wiens komst noodzakelijkerwijze de tussenkomst van Gabriël met zich mee zou brengen – zou de orde van de islam volkomen ontwrichten, terwijl Hij al heeft beloofd dat er na de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) geen boodschapper meer zal worden gezonden.”²³

De betekenis van *Khātām al-Nabiyyīn* is “degene die een einde maakt aan de profeten”

“*Mohammed is niet de vader van een van uw mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en het Zegel der profeten.* Dit vers geeft duidelijk aan dat er na onze Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) geen boodschapper meer naar de wereld zal komen. Het staat dus volkomen vast dat Jezus, zoon van Maria, niet naar de wereld kan komen, omdat Jezus, zoon van

²¹ Ibid p. 532

²² Ibid p. 544

²³ Ibid p. 586

Maria, een boodschapper van Allah is. En het behoort tot de essentie en de realiteit van het boodschapper-zijn dat hij Goddelijke kennis ontvangt via Gabriël. En het is al bewezen dat de *wahy risālat* [openbaring die een boodschapper ontvangt] is beëindigd tot aan de Dag der Opstanding.”²⁴

Voor een profeet is *wahy risālat* essentieel en de deur van de nederdaling van Gabriël is daarmee gesloten

“Ten vierde: de Heilige Koran staat de komst van geen enkele boodschapper toe na het Zegel der Profeten (vrede en zegeningen van Allah zij met hem), of het nu een nieuwe boodschapper is of een vroegere, omdat een boodschapper religieuze kennis ontvangt via Gabriël. En de deur van de nederdaling van Gabriël, met betrekking tot *wahy risālat*, is gesloten. Het is onmogelijk dat er een boodschapper in de wereld komt terwijl er geen keten van *wahy risālat* bestaat.”²⁵

Er is geen profeet in deze *ummah* na de Heilige Profeet

“Ik bevestig dat de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) het Zegel der Profeten is, en ik weet dit met volkomen zekerheid. En ik geloof met vaste overtuiging dat onze Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) het Zegel van alle Profeten is, en dat er na zijn gezegende persoon voor deze *ummah* geen profeet meer zal komen.”²⁶

Het profeetschap en de profetische openbaring zijn beëindigd en er is geen profeet na de Heilige Profeet

“Allah heeft met onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) een einde gemaakt aan de komst van de profeten, en ook is de profetische openbaring (*wahy nubuwwah*) beëindigd. Hoe kan de Messias dan komen, terwijl er geen profeet is na onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem)? Zal zijn profeetschap hem dan worden ontnomen, als iemand die uit zijn ambt is gezet?”²⁷

Het profeetschap is ten einde; de Beloofde Messias zal van deze *ummah* zijn

²⁴ Ibid p. 614

²⁵ Ibid p. 761

²⁶ Nishan Asmani, p. 28 (26 mei 1892)

²⁷ Tuhfa Baghdad, p. 7 (juli 1893)

“En alle overleveringen stemmen overeen dat de Beloofde Messias uit deze *ummah* zal komen, omdat het profeetschap is beëindigd en onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) het Zegel der Profeten is.”²⁸

Geloven in de komst van een profeet na de Heilige Profeet komt neer op het ontkennen van het Zegel der profeten

“Men moet ook begrijpen dat, aangezien onze Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) de *Khātām al-Anbiyā* (het Zegel der profeten) is, er geen enkele twijfel over bestaat dat, degene die gelooft in de nederdaling van die Messias die een profeet van de Israëlieten was, een ontkenner is van het Zegel der profeten.”²⁹

De periode van het profeetschap van Mohammed strekt zich uit tot de Dag der Opstanding

“De behoeften van het tijdperk van het profeetschap van onze Leider en Gids, het Zegel der Boodschappers (vrede en zegeningen van Allah zij met hem), waren in werkelijkheid niet beperkt tot één enkele soort, noch was dit tijdperk beperkt. Integendeel, het was zo omvangrijk dat zijn reikwijdte zich uitstrekt tot aan de Dag der Opstanding.”³⁰

Allah zal geen profeet sturen na het Zegel der profeten

“Het betaamt Allah niet dat Hij een profeet zou sturen na het Zegel der profeten, noch betaamt het Hem dat Hij de keten van het profeetschap opnieuw zou beginnen nadat dit is beëindigd. Evenmin betaamt het Hem bepaalde geboden van de Koran af te schaffen of eraan toe te voegen.”³¹

De deur van profetische openbaring is gesloten en de uitleg van *Khātām al-Nabiyyīn* is: “Er is geen profeet na mij”

“Omdat deze zaak strijdig is met de uitspraak van Allah, de Machtige en Verhevene, in het vers: ‘Mohammed is niet de vader van één van uw mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en de *Khātām al-Nabiyyīn*.’ Weet u dan niet dat de Weldadige en Barmhartige God onze Profeet (vrede en zegeningen

²⁸ Ibid p. 27

²⁹ Ibid p. 28

³⁰ A'īnāh Kamalat-i islam, p. 40, 41 (26 februari 1893)

³¹ Ibid p. 377

van Allah zij met hem) zonder enige uitzondering tot *Khātam al-Nabiyyīn* heeft verklaard? En dat onze Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) ter uitleg van dit vers heeft verklaard: ‘Er is geen profeet na mij’? En voor de waarheidszoekers is het duidelijk dat, indien wij aanvaarden dat de komst van een profeet na onze Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) toelaatbaar is, dit neerkomt op dat wij de deur van de profetische openbaring hebben geopend, terwijl deze reeds was gesloten. En dit is in strijd met wat algemeen bekend is onder de moslims. En hoe kan er na onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) nog een profeet komen, wanneer openbaring na zijn dood afgebroken is?³²

Iemand die aanspraak maakt op het profeetschap kan geen moslim zijn

“Aan de andere kant geeft hij in één adem een mening over mij, alsof mijn gemeenschap mij in werkelijkheid beschouwt als een boodschapper van Allah, en alsof ik daadwerkelijk aanspraak heb gemaakt op het profeetschap. Als de eerste stelling van de schrijver juist is, namelijk dat ik een moslim ben en in de Heilige Koran geloof, dan is de tweede stelling onjuist, waarin wordt beweerd dat ik zelf aanspraak maak op het profeetschap. En als de tweede stelling juist is, dan is de eerste stelling onjuist, waarin wordt beweerd dat ik een moslim ben en in de Heilige Koran geloof. Kan zo’n onzalige verzinner, die zelf beweert een boodschapper en profeet te zijn, in de Heilige Koran geloven? En kan zo iemand die in de Heilige Koran gelooft en het vers ‘maar hij is de Boodschapper van Allah en de *Khātam al-Nabiyyīn*,’ als het Woord van God beschouwt, beweren dat hij een boodschapper en een profeet is na de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem)?”³³

***Khātam al-Nabiyyīn* duidt op geestelijk vaderschap met betrekking tot de rechtschapenen van de *ummah*: door hem te volgen zal de voortreffelijkheid van het profeetschap – namelijk Goddelijke communicatie – geschonken blijven worden.**

“Het is dus noodzakelijk dat noch de beëindiging van het profeetschap van de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) wordt ontkend, noch dat men de beëindiging van het profeetschap zo opvat dat de deur van

³² Hamamat al-Bushra, p. 20. (27 juli 1903)

³³ Anjam-i Atham, pp.27-29 voetnoot (22 januari 1897)

Gods communicatie en spreken voor deze *ummah* gesloten is. En bedenk dat het onze geloofsopvatting is dat de Koran het laatste Boek en de laatste Wet is, en dat er daarna, tot aan de Dag der Opstanding, geen profeet meer is die de bezitter is van een wet, of iemand die het profeetschap kan verkrijgen zonder de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) rechtstreeks te volgen. Integendeel, die deur is tot aan de Dag der Opstanding gesloten. Maar de deuren tot het verkrijgen van de zegeningen van openbaring door het volgen van de Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) zullen openblijven tot de Dag der Opstanding, en de openbaring die het resultaat is van het volgen [van de Profeet] zal nooit worden afgesneden. Maar het wetgevende profeetschap en het onafhankelijke profeetschap zijn inderdaad ten einde gekomen, en daartoe bestaat tot de Dag der Opstanding geen enkele mogelijkheid.

En wie zegt: Ik behoor niet tot de *ummah* van Mohammad³⁴ en beweert dat hij een profeet is, hetzij met een wet hetzij zonder wet, is niet van de *ummah*. Zijn voorbeeld is als dat van een man die door een hevige stortvloed wordt meegesleurd, achterovergedrukt wordt en niet kan ontsnappen totdat hij sterft. De verklaring hiervoor is dat, waar Allah, de Allerhoogste, de belofte heeft gedaan dat de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) de *Khātām al-Anbiyā* is, Hij daar ook de aanwijzing heeft gegeven dat hij, vanwege zijn spiritualiteit, de positie van een vader inneemt ten opzichte van die rechtschapenen, wier zielen door hem te volgen tot volmaking komen, en aan wie Goddelijke openbaring en de eer van Goddelijke communicatie worden geschonken. Zoals Hij, Verheven is Zijn Majesteit, in de Heilige Koran zegt: *Mā kāna Muḥammadun abā aḥadin min rijālikum wa-lākin rasūlallāhi wa khātamu-l-nabiyyīn*. Dat wil zeggen: de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) is niet de vader van één van uw mannen, maar hij is de Boodschapper van Allah en de *Khātām al-Anbiyā*.

“Het is duidelijk dat het woordje *lākin* in het Arabisch wordt gebruikt ter correctie, dat wil zeggen om iets wat ontkend is weer te corrigeren.³⁵ In het

³⁴ Dat wil zeggen: iemand die de bewering doet die daarna volgt, plaatst zichzelf buiten de *ummah*.

³⁵ Over het zogenoemde partikel van correctie *lākin* staat in een boek over Arabische grammatica het volgende: *lākin* (“maar”) is een partikel dat wordt gebruikt om een mogelijke implicatie, veronderstelling of gevolgtrekking weg te nemen die een eerdere uitspraak kan oproepen.

eerste deel van dit vers wordt dus het punt behandeld dat met betrekking tot de persoon van de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) ontkend wordt, namelijk dat hij de fysieke vader van een mens zou zijn. Vervolgens werd door het gebruik van *lākin* dit ontkende punt op zo'n manier rechtgezet dat de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) werd verklaard tot het Zegel der Profeten. Dit betekent dat na hem de directe schenking van de zegeningen van het profeetschap ten einde is gekomen. Voortaan zullen de voortreffelijkheden van het profeetschap alleen worden geschonken aan die persoon van wie de daden het zegel dragen van het volgen van de Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem), en zo wordt hij een zoon van de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) en zijn erfgenaam.³⁶

Zo werd vastgesteld dat de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) geen vader was, en anderzijds werd ook bevestigd dat hij wel een vader was, zodat het bezwaar dat wordt genoemd in *inna shāni'aka huwa-l-abtar*³⁷ kan worden weggenomen. De kern van dit vers is dus dat het profeetschap zonder wet op zodanige wijze is beëindigd, dat niemand rechtstreeks de positie van profeet kan bereiken. Toch is het niet onmogelijk dat iemand het kan verwerven via en ontleend aan de lamp van het profeetschap van Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem). Dit betekent dat degene die een dergelijke voortreffelijkheid bezit in één opzicht een volgeling is, en in een ander opzicht – door het verwerven van het licht van Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) – ook de voortreffelijkheid van het profeetschap in zich bezit. Maar als zelfs in deze zin die overdracht aan de ontvankelijke zielen van de gemeenschap wordt ontkend, dan zou – God verhoede het – de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) in beide opzichten *abtar* [afgesneden] zijn: hij zou noch fysieke nakomelingen,

Met andere woorden: wanneer een eerste bewering bij de toehoorder een bepaalde verwachting of gedachtegang kan oproepen die niet bedoeld is om te worden doorgetrokken, wordt *lākin* ingevoegd om die gedachtegang te begrenzen of te corrigeren. Dit partikel *lākin* komt te staan tussen twee uitspraken die inhoudelijk van elkaar verschillen, waarbij de ene uitspraak een ontkenning bevat en de andere een bevestiging, of omgekeerd. Door *lākin* wordt duidelijk gemaakt dat de tweede uitspraak niet louter een toevoeging is, maar een gerichte correctie of afbakening van wat eerder is gezegd. (Sharḥ al-Mullah Jami, p. 15)

³⁶ De vertaling die Mirza Bashir Ahmad hieraan geeft is: "Nu zal de volmaaktheid van het profeetschap aan de persoon worden verleend" (Haqiqat al-Nubuwwat, p. 15). Dit is geheel onjuist en in strijd met de duidelijke geschriften van de grondlegger van de Ahmadiyya-beweging. Rechtschapen dienaren (*auliya*) die de Heilige Profeet volgen, kunnen voortreffelijkheden van het profeetschap verwerven, maar niet de volmaaktheid van het profeetschap. Het volledige en perfecte profeetschap is ten einde gekomen en slechts een deel ervan blijft bestaan in de vorm van ware visioenen (*mubashshirāt*). (SMT)

³⁷ "Waarlijk, uw vijand is afgesneden (van nageslacht)." – Heilige Koran 108:3

noch spirituele nakomelingen hebben. In dat geval zou de tegenstander die de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) *abtar* noemt, gelijk krijgen.”³⁸

In deze ummah kunnen profeten niet komen omdat de Heilige Koran de sharī‘ah compleet en perfect heeft gemaakt

“Kortom, wij zijn moslims en geloven in het Boek van Allah, de Heilige Koran, en wij geloven dat onze leider, Mohammed Mustafa, moge vrede en zegeningen van Allah met hem zijn, de Profeet en Boodschapper van God is en dat zijn religie de beste van alle religies is. En wij geloven dat hij de *Khātām al-Anbiyā* is en dat er na hem geen profeet is, behalve degene die door zijn genade tot wasdom wordt gebracht en die overeenkomstig Zijn belofte verschijnt. En Allah communiceert met en spreekt tot Zijn *auliyā* (heiligen) in deze *ummah* en zij krijgen de kleur van de profeten, hoewel zij in werkelijkheid geen profeten zijn, want de Koran heeft de vereisten van de wet (*sharī‘ah*) tot volmaaktheid gebracht. Zij krijgen niets anders geschonken dan begrip van de Koran. Noch voegen zij er iets aan toe, noch halen zij er iets uit weg. En wie er iets aan toevoegt of iets eruit haalt, diens stem is de stem van de duivels, want hij behoort tot de boosdoeners.”³⁹

Vanwege zijn eigen volmaaktheid houdt het profeetschap van de Heilige Profeet de beëindiging van alle profeetschappen in.

“Daarom is het niet meer nodig om alle waarheden en alle boeken die eraan voorafgingen afzonderlijk te volgen. Dit is omdat het profeetschap van Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) ze allemaal omvat en in zich sluit, en daarbuiten zijn alle andere wegen afgesloten. Alle waarheden die naar God leiden liggen daarin besloten. Er zal daarna geen nieuwe waarheid meer verschijnen, noch was er daarvoor enige waarheid die niet daarin aanwezig was. Daarom rust op dit profeetschap de beëindiging van alle profeetschappen. En zo moest het ook zijn, want wat een begin heeft, moet ook een einde hebben.”⁴⁰

Het verlenen van de voortreffelijkheid door het Zegel van de Heilige Profeet houdt de komst in van *auliyā* (heiligen) in deze *ummah*

³⁸ Review on Mubahatha between Batalavi and Chakralavi, p.6 (27 november 1902)

³⁹ Mawahib al-Rahman, pp. 66, 67 (14 januari 1903)

⁴⁰ Al-Wasiyyah, p. 10 (20 december 1905)

“Allah, verheven zij Zijn Majesteit, maakte de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) tot Bezitter van het Zegel. Dat wil zeggen, Hij schonk hem het zegel voor de overdracht van voortreffelijkheden, een zegel dat nooit aan een andere profeet was gegeven. Om die reden kreeg hij de titel *Khātām al-Nabiyyīn*. In werkelijkheid worden door hem te volgen de voortreffelijkheden van het profeetschap geschonken, en zijn spirituele invloed vormt anderen tot bezitters van de voortreffelijkheden van het profeetschap. Deze heilige kracht werd aan geen enkele andere profeet geschonken.”

“Dit is precies de betekenis van de hadith *‘Ulamā ummatī ka-anbiyā Banī Isrā’īl*, dat wil zeggen: ‘De geleerden van mijn gemeenschap zijn als de profeten van de Israëlieten.’ Hoewel er onder de Israëlieten vele profeten verschenen, was hun profeetschap niet het gevolg van het volgen van Mozes, vrede zij met hem; hun profeetschap kwam rechtstreeks van God. Het volgen van Mozes, vrede zij met hem, speelde hierin geen enkele rol. Daarom werden zij niet, zoals ik, beschreven als profeet vanuit één aspect en volgeling vanuit een ander, maar als onafhankelijke profeten aan wie het profeetschap rechtstreeks werd verleend.”

“Wanneer men, afgezien van deze profeten, de algemene toestand van de Israëlieten in ogenschouw neemt, wordt duidelijk dat hun slechts een zeer gering aandeel in leiding, rechtschapenheid en vroomheid ten deel viel. Evenzo waren de gemeenschappen van Mozes en Jezus, vrede zij met hen beiden, over het algemeen verstoken van de aanwezigheid van heiligen van God. En als er zich in zeer zeldzame gevallen toch iemand onder hen bevond, werd deze als nagenoeg niet-bestaand beschouwd.”⁴¹

Het profeetschap is ten einde gekomen na de Heilige Profeet, terwijl alleen een overvloed aan Goddelijke communicatie blijft bestaan

“En het profeetschap is inderdaad ten einde gekomen na de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem). Er is geen boek na de *Furqān* –

⁴¹ Haqiqat al-Wahy, voetnoten, p. 98, (15 mei 1907)

en het is beter dan alle voorgaande geschriften – en er is geen wet na de wet van Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem).”⁴²

“En ongetwijfeld is onze Boodschapper (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) de *Khātām al-Nabiyyīn*, en met hem is de keten van alle boodschappers definitief beëindigd. Daarom heeft niemand het recht om na de Boodschapper van Allah (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) aanspraak te maken op het profeetschap op onafhankelijke wijze. Na hem blijft er niets anders over dan veelvuldige Goddelijke communicatie, en ook dat slechts op voorwaarde dat men hem volgt, niet zonder ‘de beste der schepping’ (*Khayr al-Bariyyah*) te volgen”.⁴³

Het unieke onderscheid van de Heilige Profeet is ten eerste, dat het profeetschap met hem ten einde is gekomen; en ten tweede, dat zijn volgelingen geëerd zullen blijven met Goddelijke communicatie.

“De Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) heeft een uniek onderscheid (*fakhr*) gekregen doordat hij in deze zin de *Khātām al-Anbiyā* is: ten eerste, omdat alle voortreffelijkheden van het profeetschap in hem tot een einde zijn gekomen; en ten tweede, omdat er na hem geen boodschapper meer komt die een nieuwe wet brengt, noch een profeet die buiten zijn *ummah* staat. Integendeel, iedereen ontvangt de eer van Goddelijke communicatie, en deze wordt verkregen door zijn spirituele invloed en bemiddeling. En zo iemand wordt een volgeling (*ummatī*) genoemd, geen onafhankelijke profeet.”⁴⁴

⁴² Ibid., Aanvulling, al-Istifta, p. 64.

⁴³ Ibid

⁴⁴ Chashma Ma`rifat, Mulhaqa, p. 9 (15 mei 1908)

3. De aanstelling van *mujaddids* (hervormers)

“Hij maakt dat op Zijn bevel de geest neerdaalt op wie van Zijn dienaren het Hem behaagt.” (40:15)

3.1 De noodzaak van de komst van profeten

De leer van de beëindiging van het profeetschap vormt een belangrijke pijler in de islam en een sterke basis voor de islamitische eenheid. Zij brengt echter ook bepaalde moeilijkheden met zich mee. Vóór de komst van de Heilige Profeet (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) stelde Allah, de Allerhoogste, telkens een profeet aan om de mensen te leiden wanneer duisternis en verderf zich in de wereld hadden verspreid. In alle grote volkeren van de wereld zien we ditzelfde fenomeen terug. We zullen onze aandacht echter in het bijzonder richten op dat volk dat niet alleen meerdere keren in de Heilige Koran wordt genoemd, maar waarmee ook de islamitische orde wordt vergeleken: de Israëlieten. Na de profeten Mozes en Aäron (vrede zij met hen) volgde onder de Israëlieten een reeks van profeten elkaar op. De Heilige Koran zegt hierover:

“En Wij stuurden boodschappers na hem, de een na de ander.” (2:87)

“Daarna stuurden Wij Onze boodschappers, de een na de ander.” (23:44)

Ongetwijfeld was de wet van Mozes ook niet perfect, en vormden hij, Aäron en de andere profeten evenmin een volmaakt voorbeeld voor de Israëlieten. Elke profeet die onder de Israëlieten of in een andere natie verscheen, belichaamde slechts enkele manifestaties van Allah's eigenschappen. Het meest perfecte voorbeeld voor de mensheid verscheen echter alleen in de persoon van de Heilige Profeet Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem). De wet en leiding die de voorgaande profeten brachten, waren bedoeld om de behoeften van een bepaald tijdperk te vervullen, waardoor het noodzakelijk was dat profeten bleven verschijnen.

Daarnaast was er nog een tweede noodzaak: de mensen zouden afdwalen van het pad van rechtschapenheid en van de waarheden die de profeten hun hadden gebracht, of met andere woorden, hun harten zouden na verloop van tijd verharden. Daarom vervulmaakte Allah, de Allerhoogste, de Heilige Koran en maakte daarmee een einde aan de noodzaak van een nieuwe wet. En hoewel Mohammed (vrede en zegeningen van Allah zij met hem) de perfecte belichaming was van de Goddelijke eigenschappen en daarom een volmaakt voorbeeld voor de mensheid — waardoor de mensen geen ander voorbeeld meer nodig hadden— en hoewel Allah ook de belofte voor het behoud van de Heilige Koran had gegeven, wist Hij toch dat met het verstrijken van de jaren de menselijke natuur roestig zou worden, of dat er bij de verschillende volkeren fouten zouden binnensluipen. Omdat dit een kenmerk van de menselijke natuur is, was het daarom van essentieel belang dat Allah zou zorgen voor een middel om de fouten binnen deze islamitische *ummah* te herstellen. De Heilige Koran herinnert ons aan het volgende vers:

“En (dat) zij niet worden als degenen aan wie eerder het Boek werd gegeven, maar voor wie de tijd werd verlengd, zodat hun harten verhardden.” (57:16)

Dat wil zeggen dat een moslim niet mag worden zoals de vroegere Mensen van het Boek, over wie een lange periode verstreek, waarna hun harten verhardden. Er is ook een hadith die van toepassing is op de omstandigheden van de moslims:

“De beste mensen zijn die van mijn tijdperk (*qarn*), daarna degenen die na hen volgen, en daarna degenen die na hen volgen.”⁴⁵

Wanneer we zien dat Allah, de Allerhoogste, in vroegere tijden, wanneer de noodzaak zich voordeed, profeten bleef sturen, dan rijst de vraag of Hij ook in deze gemeenschap een soortgelijke voorziening heeft getroffen die niet in strijd is met het beëindigende karakter van het profeetschap.

⁴⁵ Sahih Al-Bukhari, Kitab Faḍa'il Aṣḥab al-Nabi, hadith 3651; Sahih Muslim, Kitab Faḍa'il al-Ṣaḥābah, hadith 2533a

3.2 Wat is de basis van de aanstelling van hervormers (mujaddids)?

Het antwoord op deze vraag is terug te vinden in een hadith die spreekt over de komst van *mujaddids* en die voorkomt in één van de zes authentieke verzamelingen van de Hadith. Deze hadith wordt door de *ummah* (moslimwereld) geaccepteerd, zoals blijkt uit de wijze waarop de geleerden voortdurend met deze hadith zijn omgegaan. Ook de vooraanstaande religieuze autoriteiten in de islam, wier eerlijkheid en integriteit door de gehele *ummah* worden erkend, aanvaardden deze hadith.

Voordat ik verder inga op de hadith zelf, is het nodig om eerst stil te staan bij het beginsel waarop deze hadith is gebaseerd. Als dit beginsel correct is in het licht van de Heilige Koran en de Hadith, bestaat er geen enkele twijfel dat het als waar moet worden geaccepteerd. Het is altijd een gevestigde praktijk onder de moslims geweest om nieuwe vraagstukken van de moslimgemeenschap op te lossen door middel van *ijtihād*, dat wil zeggen: door gebruik van het verstand antwoorden vinden via deductie uit de Heilige Koran en de Hadith. Er is een groot aantal geleerden van de islam dat hierin een grote dienst heeft bewezen; sommigen gespecialiseerd in één tak van kennis, anderen in een andere. Met hun eigen capaciteiten en talenten verrichtten zij in zekere mate het werk van hervorming van de moslimgemeenschap. Maar één ding dat een *mujaddid* (hervormer) onderscheidt van deze geleerden van de islam, is zijn speciale relatie met Allah, de Allerhoogste. Allah spreekt tot een *mujaddid* en stelt hem aan voor het corrigeren van bepaalde fouten onder de moslims en schenkt hem speciale steun en hulp in zijn missie.

Kortom, het fundamentele beginsel waarop de hadith met betrekking tot de aanstelling van *mujaddids* berust, komt feitelijk hierop neer: dat Allah tot die persoon spreekt en hem een specifieke taak toekent van het hervormen van de *ummah*. Dus als Allah's spreken tot de mens in deze *ummah* een feit is en gebaseerd is op een deugdelijk principe, dan kan men geen bezwaar maken tegen de hadith over de komst van *mujaddids*. Als Allah niet spreekt tot de rechtschapen dienaren (*auliyā*) in deze *ummah*, dan verliest deze hadith haar geldigheid. Het kernpunt in dit verband is dat Allah, de Allerhoogste, tot Zijn *auliyā* spreekt en dat Hij hen bijstaat door hen tekenen of informatie van ongeziene zaken te schenken.

Wij zullen eerst dieper ingaan op dit punt in het licht van de Heilige Koran en de Hadith. Daarna zullen we ingaan op de vraag of Allah beloofd heeft om na de Heilige Profeet bepaalde personen, met een leidende rol in de religie, te verheffen die het patroon (*minhāj*) van het profeetschap zullen volgen; dat wil zeggen: wier hoofddoel de hervorming van de mensheid is. Als blijkt dat beide punten correct zijn, dan bestaat er geen grote noodzaak meer om de hadith over de komst van *mujaddids* uitgebreid te bespreken.

3.3 Allah's communicatie met niet-profeten in de voorgaande gemeenschappen

De eenvoudigste manier om erachter te komen of Allah in deze *ummah* spreekt tot Zijn rechtschapen dienaren (*auliyā*) en hen kennis verschaft over ongeziene zaken, is door te onderzoeken of vóór de komst van de Heilige Profeet Mohammed Allah's spreken uitsluitend beperkt was tot de profeten van Allah, of dat Hij deze gunst ook verleende aan niet-profeten in hun gemeenschappen. De eerste getuigenis in dit verband uit de Heilige Koran is die van de moeder van Mozes (vrede zij met hem). Allah gaf haar openbaringen en sprak tot haar, en zij ontving absoluut zekere kennis van het ongeziene:

“En Wij openbaarden aan de moeder van Mozes, en zeiden: Zoog hem; dan, wanneer u voor hem vreest, werp hem in de rivier en vrees niet en treur niet; waarlijk zullen Wij hem tot u terugbrengen en hem maken tot een van de boodschappers.” (28:7)

Nu was de moeder van Mozes geen profeet, maar toch openbaarde Allah Zich aan haar, dat wil zeggen: Hij sprak tot haar en informeerde haar over zaken van het ongeziene. En zij was zo overtuigd van de absoluut zekere kennis die zij van Allah ontving, dat zij op basis daarvan de baby (Mozes) in de rivier legde. Dit vormt dus een definitief en onweerlegbaar bewijs dat Allah in de vroegere gemeenschappen sprak tot niet-profeten en hen informeerde over ongeziene zaken. En dergelijke informatie was niet

speculatief van aard, maar had de hoogste graad van zekerheid. Het tweede voorbeeld uit de Heilige Koran is de moeder van Jezus:

“En toen de engelen zeiden: O Maria, Allah heeft u zeker verkozen en uw gezuiverd en u boven de vrouwen van de wereld gekozen. O Maria, wees gehoorzaam aan uw Heer en deemoedig uzelf en buig neer met degenen die neerbuigen.” (3:42-43)

“Toen de engelen zeiden: O Maria! waarlijk, Allah geeft u de blijde tijding met een woord van Hem (van iemand), wiens naam is de Messias, Jezus, de zoon van Maria, achting waardig in deze wereld en (in) het hiernamaals en een van degenen die (Allah) nabij zijn.” (3:45)

Ook dit is een vorm van Goddelijke communicatie aan een niet-profeet en het bevat profetieën van het hoogste belang. Er zijn nog meer voorbeelden in de Heilige Koran, maar ik heb alleen deze twee aangehaald, omdat het vrouwen betreft die geen profeten waren, maar toch kennis van het ongeziene ontvingen. Het is namelijk een vaststaand feit dat geen enkele vrouw ooit als profeet is aangesteld.

3.4 Allah's communicatie kan niet eindigen met de beëindiging van het profeetschap

Wat ik met de voorgaande voorbeelden wil aantonen, is dat Allah vroeger ook tot niet-profeten sprak en hen informeerde over ongeziene zaken. Waarom zou deze communicatie dan niet worden voortgezet in deze *ummah*? Als Allah vóórheen uitsluitend tot profeten had gesproken, dan zou het begrijpelijk zijn geweest dat met de beëindiging van het profeetschap ook Allah's communicatie zou ophouden. Maar aangezien dit niet het geval is, en Allah vroeger ook tot niet-profeten sprak, heeft de beëindiging van het profeetschap geen invloed op het optreden van Zijn eigenschap van spreken. En als in deze *ummah* Allah's spreken tot niet-profeten beëindigd zou zijn, zouden we — zonder enige rechtvaardiging — moeten erkennen dat Allah's eigenschap om tot niet-profeten te spreken buiten werking is gesteld. Inderdaad, als

Allah's communicatie uitsluitend tot profeten beperkt was gebleven, dan was het wel mogelijk dat met het einde van het profeetschap ook de deur voor Goddelijke communicatie was afgesloten.

Bovendien vergelijkt Allah in de Heilige Koran de rechtschapen gelovigen van deze *ummah* met Maria.⁴⁶ Dit geeft duidelijk aan dat, als Allah sprak tot Maria en haar over ongeziene zaken informeerde, er dan geen enkele reden is waarom de uitverkoren gelovigen in deze *ummah* deze Goddelijke gunst niet zouden kunnen ontvangen.

Op dit punt is er ook duidelijk bewijs in een authentieke hadith, die stelt dat net zoals Allah, de Allerhoogste, vroeger tot niet-profeten uit eerdere gemeenschappen sprak en hen kennis gaf van ongeziene zaken, deze handelwijze van Allah ook in deze gemeenschap zal worden voortgezet. Zo wordt in de Sahih al-Bukhari vermeld dat de Heilige Profeet zei:

“Onder degenen die vóór u waren onder de Israëlieten, bevonden zich mannen tot wie werd gesproken, hoewel zij geen profeten waren. En als er iemand is in mijn gemeenschap die tot hen behoort, dan is het ‘Umar.’”⁴⁷

Deze overlevering bespreek ik later in detail. Op dit moment wil ik enkel aantonen dat, net zoals onder vroegere volkeren niet-profeten werden aangesproken en kennis ontvingen over zaken van het ongeziene, dit ook in deze *ummah* het geval zal zijn. De vermelding van ‘Umar is hier slechts bedoeld om zijn eminente status aan te duiden, dan wel het feit dat hij tot de voornaamste onder de Metgezellen behoorde, zoals alle Hadith-geleerden beamen. Daarnaast vermeldt de Heilige Koran ook expliciet dat de rechtschapen gelovigen van deze *ummah* kennis van het ongeziene ontvangen. De Heilige Koran zegt hierover het volgende:

⁴⁶ “Allah brengt een voorbeeld naar voren voor hen die geloven – de echtgenote van Farao, toen zij zei: Mijn Heer, bouw voor mij een huis bij U in de Tuin en verlos mij van Farao en zijn werk, en verlos mij van de onrechtvaardige mensen.” (66:11)

“En Maria, de dochter van Amram die haar kuisheid bewaarde, dus bliezen Wij hem van Onze inspiratie in, en zij aanvaardde de waarheid van de woorden van haar Heer en Zijn Boeken, en zij behoorde tot de gehoorzamen.” (66:12)

Het voorbeeld van de rechtschapenen in deze gelijkenis illustreert hoe Goddelijke inspiratie wordt verleend aan de volmaakten. De woorden “dus bliezen Wij hem van Onze inspiratie in” zijn opmerkelijk. Het woord “hem” (Ar. *hi in fi-hi*) kan niet naar Maria verwijzen. Volgens sommige commentatoren verwijst het persoonlijke voornaamwoord naar de profeet Jezus (zoals Imam Fakhr al-Din Razi); in dat geval is de betekenis dat Maria een zoon baarde die Goddelijke inspiratie ontving. Maar het persoonlijke voornaamwoord “hem” kan net zo goed betrekking hebben op de gelovige voor wie Maria als voorbeeld is gesteld. Het doel van deze verandering van voornaamwoord zou kunnen zijn om de aandacht te vestigen op het feit dat het hier werkelijk gaat om het verlenen van inspiratie aan de gelovige, en niet om het inblazen van inspiratie in een ziel.

⁴⁷ Sahih Al-Bukhari, Kitab Aḥadith al-Anbiya, hadith 3469; Sahih Muslim, Kitab Faḍa'il al-Ṣaḥabah, hadith 2398a

“Nu waarlijk de vrienden van Allah, zij kennen geen vrees, nog treuren zij. (10:62) ... Voor hen zijn er blijde tijdingen (*bushrā*) in het leven van deze wereld en in het Hiernamaals.” (10:64)

In een hadith heeft de Heilige Profeet *bushrā* (blijde tijdingen) zelf uitgelegd als ware dromen (*al-ru'yā al-ṣāliḥah*).⁴⁸ Deze ware dromen bevatten informatie over toekomstige zaken. In Al-Tafsir al-Kabir legt Imam Razi in dit verband uit:

“Het is overgeleverd van de Heilige Profeet dat hij zei: *Al-bushrā* is de ware droom (*al-ru'yā al-ṣāliḥah*) die een gelovige ziet of die hem wordt getoond. En het is ook van hem overgeleverd: Het profeetschap is beëindigd, maar blijde tijdingen (*mubashshirāt*) zijn gebleven.”⁴⁹

Met andere woorden, Imam Razi heeft ter ondersteuning van de betekenis van vers 10:64 een hadith aangehaald, waarvan de strekking is dat het profeetschap is beëindigd, maar dat *mubashshirāt* (blijde tijdingen) blijven voortbestaan.

3.5 Mubashshirāt vormen een onderdeel van het profeetschap

In dit verband wordt de betekenis van het vers 10:64 uitgelegd in een hadith die is opgetekend in Bukhari, waarin de Heilige Profeet heeft gezegd:

“Er is niets van het profeetschap overgebleven behalve *mubashshirāt*. Zij (de metgezellen) vroegen: ‘Wat zijn *mubashshirāt*?’ Hij antwoordde: De ware dromen (*al-ru'yā al-ṣāliḥah*).”⁵⁰

Over dezelfde *al-ru'yā al-ṣāliḥah* staat er in een andere overlevering dat de Heilige Profeet zei:

⁴⁸ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Ta'bir, hadith 6990; Sahih Muslim, Kitab al-Ru'ya, hadith 2263a

⁴⁹ Al-Tafsir al-Kabir by Imam Fakhr al-Din Razi, uitleg van het vers 10:64

⁵⁰ Sahih al-Bukhari, Kitab al-Ta'bir, hadith 6990

“De droom van een gelovige is één deel van de zesenvoertig delen van het profeetschap.”⁵¹

Deze overlevering toont aan dat ware dromen inderdaad een onderdeel vormen van het profeetschap en dat hier geen gewone dromen mee worden bedoeld. Bovendien blijkt uit de eerdergenoemde overlevering over ‘Umar — waarin staat dat er mannen waren tot wie werd gesproken zonder dat zij profeten waren — duidelijk het bestaan van Goddelijke communicatie. Daarom omvatten *mubashshirāt* ook het spreken van Allah, de Allerhoogste, tot Zijn *auliyā* (rechtschapen gelovigen). In dit verband staat in Fath al-Bari, bij de uitleg van deze woorden:

“Ibn al-Tin legt uit dat de betekenis van deze hadith is dat openbaring — namelijk, de profetische openbaring — zal eindigen met mijn (de Profeets) dood, en dat wat daarna overblijft datgene is waardoor kennis wordt verkregen van wat zal gebeuren, namelijk de droom (*ru’yā*). En *ilhām* (inspiratie) valt daar ook onder, omdat het informatie bevat over wat zal gebeuren. In verhouding tot de profeten staat inspiratie (*ilhām*) ten opzichte van openbaring (*waḥy*) zoals een droom staat ten opzichte van openbaring. En zij komt voor bij niet-profeten, zoals blijkt uit de eerder aangehaalde hadith over de voortreffelijkheden van ‘Umar, dat er onder de vroegere gemeenschappen *muḥaddathūn* (degenen tot wie Allah spreekt) waren. En *muḥaddath*, met *fathā* op de letter *dāl*, wordt uitgelegd als *mulham*, dat wil zeggen: iemand die inspiratie ontvangt. En vele heiligen (*auliyā*) deelden berichten over ongeziene zaken, en deze gebeurden precies zoals zij die hadden meegedeeld.”⁵²

Ilhām, openbaring aan de heiligen (*auliyā*), is hier expliciet opgenomen onder de categorie van ware dromen (*al-ru’yā al-ṣāliḥah*). Dit komt doordat de openbaring van de profeten, die door de engel Gabriël wordt gebracht, volmaakt is in zuiverheid en plaatsvindt in wakkere toestand. Daartegenover staat de openbaring die aan heiligen wordt verleend, welke meer op een droom lijkt. Er schuilt nog een andere reden achter de keuze voor het woord ‘droom’: dromen komen immers veelvuldig voor en ook gewone gelovigen ervaren deze, terwijl *ilhām* specifiek is voorbehouden aan de selecte

⁵¹ Sahih al-Bukhari, Kitab al-Ta’bir, hadith 6989; Sahih Muslim, Kitab al-Ru’ya, hadith 2263c

⁵² Fath al-Bari (toelichting op Sahih Al-Bukhari) door Imam ibn Hajar ‘Asqalani

groep van *muḥaddathūn*. Daarom is gekozen voor dit woord, dat algemener van aard is, omdat die specifieke vorm van communicatie daarin inbegrepen is. Bovendien bestaat het overgrote deel van de openbaringen aan de heiligen zelf uit dromen. Imam Raghīb schrijft als uitleg van het woord *waḥy*:

“Het Goddelijke woord dat aan Zijn profeten (*anbiyā*) en de heiligen (*auliyā*) wordt overgebracht, wordt *waḥy* (openbaring) genoemd”⁵³

Dit houdt in dat het gebruik van het woord *waḥy* ook toegestaan is voor de *ilhām* die aan heiligen (*auliyā*) wordt verleend. Een bewijs hiervoor is reeds eerder aangehaald uit de Heilige Koran, waarin het woord *waḥy* wordt gebruikt met betrekking tot de moeder van Mozes, ondanks het feit dat zij geen profeet was. Verdere ondersteuning hiervoor vindt men in de uitspraak van Imam Qurṭubī, die in Fath al-Bari wordt aangehaald onder het hoofdstuk over ware dromen:

“Een waarachtige, rechtschapen moslim is hij wiens toestand lijkt op die van de profeten. Daarom wordt hem datgene geschonken wat ook aan de profeten werd geschonken, namelijk, kennis van het ongeziene.”⁵⁴

3.6 Het bestaan van *muḥaddath-ūn* onder de moslims

We gaan nu over naar een ander aspect met betrekking tot het bestaan van *muḥaddath-ūn* in deze *ummah*. Er bestaat binnen de *ummah* overeenstemming over het feit dat er *muḥaddath-ūn* bestaan, wat blijkt uit een vers in de Heilige Koran:

“En Wij stuurden vóór u geen boodschapper en geen profeet, of — wanneer hij verlangde ...” (Koran 22:52)

Van Ibn Mas’ud is een recitatie van dit vers overgeleverd met de toevoeging:

⁵³ De Urdu-vertaling door een soennitische geleerde op dit onderdeel is als volgt weergegeven: Vertaling Mufradat al-Qur’an door Muhammad Aduhu al-Fallah al-Firozpurzi: Gepubliceerd Al-Maktaba al-Qasimiyya Jami’ Quds, Chawk Dalgaran, Lahore 1963 (SMT)

⁵⁴ Fath al-Bari (toelichting op Sahih al-Bukhari); Kitab al-Ta’bir; Bab al-Ru’ya min al-Ṣaliḥin; door Imam Ibn Hajar ‘Asqalani

“... en geen profeet en geen *muḥaddath*.”⁵⁵

Ook Ibn ‘Abbas wordt in Bukhari in verband met dit vers aangehaald.⁵⁶ Hieruit blijkt op zijn minst dat het bestaan van *muḥaddath-ūn* algemeen wordt aanvaard als een vaststaand feit. Daarnaast blijkt hieruit dat een *muḥaddath* een sterke gelijkenis vertoont met de profeten en de boodschappers, aangezien hij samen met hen wordt genoemd.

Wanneer we terugkeren naar de Hadith, treffen we de volgende unaniem aanvaarde overlevering aan:

“Abu Hurairah heeft overgeleverd dat de Heilige Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) zei: ‘Onder de gemeenschappen vóór jullie waren er *muḥaddath-ūn*. En als er iemand in mijn gemeenschap is, dan is het ‘Umar.’”⁵⁷

Dat wil zeggen dat ‘Umar een zeer hoogstaande *muḥaddath* was. Zijn naam wordt ook in het bijzonder genoemd, omdat in een andere overlevering staat:

“Als er een profeet na mij zou zijn, dan zou dat ‘Umar zijn.”⁵⁸

Hieruit blijkt duidelijk dat de positie van een *muḥaddath* sterke gelijkenis vertoont met die van een profeet. De woorden “Als er zo iemand in mijn gemeenschap is,” sluiten niet uit dat er ook nog ander *muḥaddath-ūn* aanwezig waren in de gemeenschap van de Heilige Profeet, of dat alleen ‘Umar deze status had bereikt.

In Fath al-Bari wordt deze overlevering als volgt uitgelegd:

“Deze uitspraak is niet bedoeld om (het bestaan van *muḥaddath-ūn*) in twijfel te trekken, want zijn gemeenschap is de meest voortreffelijke van alle gemeenschappen. En wanneer vastgesteld is dat zulke personen (*muḥaddath-ūn*) voorkwamen onder andere gemeenschappen, dan is hun bestaan in deze

⁵⁵ Fath al-Bayan met betrekking tot Koranvers 22:52

⁵⁶ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Tafsir, Surah al-Hajj, bij vers 22:52

⁵⁷ Sahih Al-Bukhari, Kitab Faḍa'il Aṣḥab al-Nabi, hadith 3689; Sahih Muslim, Kitab Faḍa'il al-Ṣaḥābah, hadith 2398a

⁵⁸ Tirmidhi, Kitab al-Manaqib, hadith nr. 3686

gemeenschap des te aannemelijker. Deze woorden werden in werkelijkheid slechts gebruikt ter bevestiging.”

De auteur van Fath al-Bari illustreert vervolgens dit punt:

“Als iemand zegt: ‘Als ik een vriend zou kunnen hebben, dan is het zo iemand,’ dan betekent dat niet dat hij geen vrienden heeft, of dat hij geen vrienden heeft behalve deze persoon. Veeleer is het de bedoeling om de bijzondere status van die persoon te benadrukken.”⁵⁹

Verder schrijft de auteur van Fath al-Bari dat er in deze *ummah* een groot aantal *muḥaddath-ūn* is geweest. Hij verklaart de wijsheid hierachter als volgt:

“De wijsheid achter hun grote aantal lijkt te zijn dat hiermee een gelijkenis wordt getrokken met de Israëlieten, onder wie vele profeten verschenen. Aangezien in deze *ummah* geen groot aantal profeten kon zijn, omdat haar Profeet het Zegel der Profeten is, werd dit gecompenseerd door een groot aantal *mulhamīn* (geïnspireerde personen).”

3.7 Wat is een *muḥaddath*?

Wat verstaat men onder een *muḥaddath*? Sommigen hebben het uitgelegd als een *mulham*: iemand die door Allah wordt geïnspireerd. Anderen omschrijven hem als een oprecht en zuiver persoon in wiens hart de engelen woorden leggen. Weer anderen stellen dat hij iemand is van wiens tong spontaan ware woorden vloeien. En weer andere geleerden zijn van mening dat een *muḥaddath* iemand is die geen profeet is, maar een *mukallam* (iemand tot wie Allah spreekt).

Deze laatste betekenis komt ook voor in een hadith die is overgeleverd door Abu Sa‘id en die de status heeft van *marfū‘* (rechtstreeks terug te leiden tot de Profeet). Bovendien verduidelijkt een andere hadith van Bukhari zelf de betekenis van

⁵⁹ Fath al-Bari (toelichting op Sahih Al-Bukhari), hoofdstuk Manaqib ‘Umar

muḥaddath, aangezien dezelfde hadith ook in een alternatieve bewoording door Bukhari is overgeleverd, via een andere keten van overlevering, namelijk:

“Het is overgeleverd door Abu Hurairah dat de Heilige Profeet zei: Onder degenen vóór jullie onder de Israëlieten waren er mannen tot wie werd gesproken (*yukallimūna*), hoewel zij geen profeten waren. En als er iemand is in mijn gemeenschap, dan is het ‘Umar.’”⁶⁰

Het enige verschil tussen de bewoordingen van deze hadith en de andere hadith is, dat in de hadith overgeleverd door Abu Huraira⁶¹ het woord *muḥaddath* wordt gebruikt, terwijl hier staat: ‘mannen tot wie werd gesproken (*yukallamūna*), hoewel zij geen profeten waren.’ Dit toont duidelijk aan dat volgens de uitspraak van de Heilige Profeet de betekenis van *muḥaddath* een persoon is die geen profeet is, maar tot wie Allah spreekt.

3.8 De status van een *muḥaddath*

Wat is de status en positie van een *muḥaddath*? Om dit te verduidelijken volstaat het een passage uit Fath al-Bari aan te halen. Een *muḥaddath* is geen *muṭā‘* — iemand die gehoorzaamd moet worden, zoals een profeet — maar hij gehoorzaamt zijn eigen profeet en blijft ondergeschikt aan de profeet die hij volgt. In dit verband staat er in Fath al-Bari:

“Wanneer het bestaan van een *muḥaddath* vaststaat, oordeelt hij niet op basis van wat hem wordt ingegeven (dat wil zeggen: door middel van *ilhām*). In plaats daarvan moet hij het toetsen aan de Koran. Als het in overeenstemming is met de Koran en de *Sunnah* van de Heilige Profeet, handelt hij ernaar; zo niet, dan verworpt hij het. Hoewel een dergelijke situatie zich kan voordoen, is zij zeldzaam, omdat hun gedrag en levenshouding diep geworteld zijn in het naleven van het Boek en de *Sunnah*.”⁶²

⁶⁰ Sahih Al-Bukhari, Kitab Faḍa'il Aṣḥab al-Nabi, hadith 3689

⁶¹ “Onder de gemeenschappen vóór jullie waren er *muḥaddath-ūn*. En als er iemand in mijn gemeenschap is, dan is het ‘Umar.’”

⁶² Fath al-Bari in hoofdstuk Manaqib ‘Umar

3.9 De visie van Mujaddid Alf Thani

Het is ook van belang om te weten wat latere geleerden over dit onderwerp hebben gezegd. De eerbiedwaardige *Mujaddid* Ahmad Alf Thani van Sirhind⁶³ schrijft:

“Weet, o oprechte broeder, dat Zijn (Allah’s) spraak soms rechtstreeks tot personen kan plaatsvinden. En dit geldt voor de afzonderlijke profeten, vrede en zegeningen zij met hen. Dit kan echter soms ook voorkomen bij sommigen van de volmaakten onder hun volgelingen door het volgen (van hun pad) en door overdracht (van hun spirituele kwaliteiten). En wanneer een persoon deze vorm van communicatie in overvloed ontvangt, wordt hij een *muḥaddath* genoemd, zoals het geval was bij de Leider der gelovigen (‘Umar), moge Allah tevreden zijn over hem.”⁶⁴

3.10 De visie van Shah Waliullah

De eerbiedwaardige Shah Waliullah Muhaddith van Dehli⁶⁵ schrijft:

“Hieronder vallen *ṣiddīqiyyat* en *muḥaddathīyyat*. Hun realiteit is als volgt: in de *ummah* bevindt zich een persoon die op grond van zijn aangeboren natuur lijkt op de profeten, zoals een begaafde leerling van nature een affiniteit heeft met zijn leermeester.”⁶⁶

Hij schrijft verder:

“Onder de toestanden van het hart zijn er nog twee andere toestanden. Deze toestanden zijn specifiek gerelateerd aan die zielen die lijken op de profeten, vrede zij met hen. De weerkaatsing van deze toestanden valt op dergelijke zielen zoals maanlicht weerkaatst op een spiegel die tegenover een opening is geplaatst. Vervolgens valt de weerspiegeling van dat licht van de spiegel op de

⁶³ Sirhind is een stad in het oosten van Punjab (India) waar Shaikh Ahmad was geboren in 1564, overleden in 1629

⁶⁴ Maktubat Ahmadiyya, Brief Nr. 51, pagina 99

⁶⁵ Geboren 1114/1703, overleden 1176/1763

⁶⁶ Hujjatullah al Balighah, pagina 444, Tr. Maulvi Khalil Ahmad. Gepubliceerd door Adbiyyat, Lahore (Pakistan)

muren, het plafond en de vloer. Deze twee toestanden komen eveneens overeen met *ṣiddīqiyyat* en *muḥaddath^{hiyyat}*.”⁶⁷

Mujaddid Alf Thani zegt dat Allah overvloedig spreekt tot een *muḥaddath*. Shah Waliullah verklaart dat een *muḥaddath* iemand is die van nature lijkt op de profeten. Vervolgens stelt hij dat de weerspiegeling, of *ẓill*, van het profeetschap in zulke personen aanwezig is, zoals hij zegt: ‘de weerspiegeling van de toestand van de profeten valt op hen zoals het maanlicht op een spiegel valt.’

3.11 Samenvatting van de leer omtrent *muḥaddath*

De overleveringen, de toelichtingen van de hadith-geleerden en de citaten uit de werken van Mujaddid Alf Thani en Shah Waliullah maken de volgende punten duidelijk:

1. Er zal geen enkele profeet meer in deze *ummah* verschijnen, alleen nog maar *muḥaddath-ūn* (personen tot wie Allah spreekt).
2. Een *muḥaddath* is een niet-profeet en een volgeling (*ummatī*).
3. De hoogste geestelijke rang die een volgeling kan bereiken, is die van *muḥaddath*.
4. Een *muḥaddath* wordt begunstigd met bepaalde voortreffelijkheden die ook deel uitmaken van het profeetschap.
5. Het licht dat een *muḥaddath* ontvangt, is een reflectie van het licht van de Heilige Profeet. Met andere woorden: de voortreffelijkheden die hij ontvangt zijn slechts een afspiegeling (*ẓill*) van het profeetschap en houden geen werkelijk profeetschap in.
6. In deze *ummah* vervullen *muḥaddath-ūn* de rol van de profeten uit de eerdere godsdienstgemeenschappen, in het bijzonder die van de Israëlieten.
7. Een *muḥaddath* vertoont een sterke gelijkenis met een profeet en is zijn erfgenaam, maar hij is geen profeet of boodschapper.
8. Een *muḥaddath* wordt overvloedig toegesproken door Allah.
9. De openbaring aan een *muḥaddath* is volledig vrij van satanische inmenging.

⁶⁷ Ibid, pagina 451

10. Desondanks volgt een *muḥaddath* zijn openbaring pas nadat hij die eerst getoetst heeft aan de Heilige Koran en de *Sunnah* (praktijk) van de Heilige Profeet. En als zijn openbaring in strijd is met de Heilige Koran en de *Sunnah*, dan verwerpt hij haar.

3.12 De voortdurende noodzaak van een mujaddid ter ondersteuning van de religie

Uit al het voorgaande blijkt duidelijk dat, volgens zowel de Heilige Koran als de Hadith, het noodzakelijk is dat er binnen deze *ummah* voortdurend personen blijven verschijnen die door Allah worden aangesproken en aan wie kennis van het ongeziene wordt geopenbaard.

Het moet helder zijn dat het openbaren van zaken van het ongeziene nooit bedoeld is als vertoon, maar uitsluitend ter ondersteuning van de religie. Zo waren ook de wonderen van de profeten (vrede zij met hen) en de profetieën die zij verkondigden uitsluitend gericht op het ondersteunen van de religie. Hun voornaamste opdracht bestond niet uit het tonen van wonderen of het uiten van profetieën, maar uit het tonen van de wegen die leiden naar Allah's welbehagen. Wonderen en profetieën dienden slechts als middelen ter ondersteuning, opdat de tegenstanders van de Waarheid onweerlegbare bewijzen gepresenteerd kregen en het geloof van de volgelingen van de profeten versterkt werd. Met andere woorden: het fundamentele doel was het overbrengen van leiding (*hidāyah*), terwijl wonderen en profetieën slechts ondersteunende middelen waren. Het is duidelijk dat deze leiding is voltooid, zoals ook blijkt uit het vers.

“Deze dag heb Ik jullie religie voor jullie vervolmaakt en Mijn gunst aan jullie voltooid.” (5:3)

Dat wil zeggen dat met de komst van Mohammed Mustafa (vrede en zegeningen zij met hem) alle paden van leiding reeds aan de wereld zijn getoond. Er is echter geen einde gekomen aan de ondersteuning van de religie, en dit zal tot aan de Dag der Opstanding ook niet ophouden. Die noodzaak zal in elk tijdperk blijven bestaan. Dus

toen Allah het profeetschap beëindigde en daarmee de leiding voltooide, gaf Hij tevens het verheugende nieuws dat de ondersteuning van de religie zou blijven voortbestaan. Om die reden deed Allah, de Allerhoogste, de belofte: “Voor hen zijn er *bushrā* (blijde tijdingen),” en bevestigde Hij expliciet dat een deel van het profeetschap — namelijk de *mubashshirāt*, ofwel ware dromen — was overgebleven. En ook de Hadith bevestigt dat Goddelijke communicatie en openbaring van ongeziene zaken in deze *ummah* zullen blijven voortbestaan.

Dit zijn precies de personen die Allah, de Allerhoogste, eert met Zijn gesproken woord, die Hij aanstelt om de religie te ondersteunen, en aan wie Hij de middelen schenkt om die taak te vervullen — in de vorm van openbaringen van het ongeziene. Zulke personen worden *mujaddids*, ofwel hervormers, genoemd. Het verwerpen van *mujaddids* komt er in feite op neer te beweren dat Allah een einde heeft gemaakt aan de ondersteuning en bevordering van het islamitische geloof. Allah gaf de vroegere religies bijstand door profeten te zenden, en hoewel die deur in de islam definitief gesloten is, betekent dit geenszins dat Allah de islam niet langer zou helpen, al was het maar door middel van niet-profeten.

Een dergelijke opvatting is niet alleen principieel in strijd met de Heilige Koran en de authentieke Hadith, zoals hierboven is uiteengezet, maar zou ook Allah's eigenschap om tot Zijn rechtschapen dienaren te spreken buiten werking stellen. Zou deze eigenschap ophouden te bestaan na het heengaan van de Heilige Profeet, dan zou de islam verworden tot een levenloze religie. Het beëindigen van iets wat de islam in elk tijdperk nodig heeft, komt er feitelijk op neer dat Allah niet de wens zou hebben dat de religie van de islam zich in de wereld verspreidt. Waarom zou Hij Zijn aloude gebruik om de religie te steunen opgeven? Het is dan ook opmerkelijk dat sommigen veronderstellen dat, nadat de religie van de islam werd vervolmaakt, er geen voorziening werd getroffen voor de bescherming van haar spirituele volmaaktheid. In werkelijkheid had zo'n voorziening juist in nog grotere mate aanwezig moeten zijn dan ooit tevoren. Allah heeft deze *ummah* inderdaad geëerd met middelen die zelfs groter zijn dan die van eerdere gemeenschappen. Het aantal *auliyā* (heiligen) in deze *ummah* is daarom aanzienlijk groter dan in eerdere gemeenschappen. De Hadith verwijst expliciet naar dit feit:

“De geleerden van mijn gemeenschap zijn als de profeten van de Israëlieten.”⁶⁸

Dit houdt in dat het werk dat in de Israëlitische gemeenschap door profeten werd verricht, in deze *ummah* niet door profeten, maar door niet-profeten zal worden vervuld. Zo’n gelijkenis kan immers alleen bestaan wanneer de voortreffelijkheden die de eerdere profeten bezaten op een bepaalde wijze ook weerspiegeld worden in de geleerden (*‘ulamā*) van deze *ummah*. Deze hadith verwijst dan ook specifiek naar die geleerden die door Allah worden aangesteld om de islam te ondersteunen en de religie nieuw leven in te blazen.

3.13 De verwijzing in de Heilige Koran naar de aanstelling van mujaddids

De Heilige Koran zegt hierover het volgende:

“Hij doet de Geest neerdalen op Zijn bevel op wie van Zijn dienaren het Hem behaagt, opdat hij zal waarschuwen voor de Dag van de Ontmoeting.” (40:15)

Dat wil zeggen: Allah, de Allerhoogste, zendt de Geest, dat wil zeggen: Zijn woord, op Zijn bevel, of ter overbrenging van Zijn bevel, neer op wie Hij wil van Zijn dienaren, zodat hij de mensen kan waarschuwen voor de catastrofale gebeurtenissen die zullen plaatsvinden op de Dag der Ontmoeting.

In dit vers wordt de *rūḥ* (Geest) door Qatadah⁶⁹ uitgelegd als openbaring (*wahy*) of als Goddelijke spraak (*kalām*). De woorden “op wie van Zijn dienaren het Hem behaagt” zijn volgens het korancommentaar *Ruḥ al-Ma’ani* eveneens van toepassing op de *mujaddids* (hervormers). Dit commentaar is bovendien geschreven in overeenstemming met de opvattingen van *Ahl al-Sunnah wa’l-Jama’ah* (de soennitische stroming).

⁶⁸ Sunan Abu Dawud, Kitab Al-‘Ilm, hadith 3641

⁶⁹ Hazrat Qatadah in het boek *Ruḥ al-Ma’ani* over de Heilige Koran 40:15 (deel 24, pagina 56).

“De voorzetting van hervorming wordt begrepen uit het woord *yulqī* (Hij doet neerdalen), omdat het neerzenden (van openbaring) nooit is opgehouden vanaf de tijd van Adam (vrede zij met hem) tot het einde van het tijdperk van onze Profeet, moge Allah hem zegenen en vrede schenken. Het zal, in een bepaalde vorm, ononderbroken voortduren tot aan de Dag des Oordeels, door diegenen aan te stellen aan wie de taak van het uitnodigen (*daʿwah*) is toevertrouwd, zoals Abu Dawud van Abu Hurairah heeft overgeleverd dat de Heilige Profeet Mohammed heeft gezegd: Voorwaar, Allah zal voor deze *ummah* aan het begin van elke eeuw iemand aanstellen die voor haar haar religie zal hervormen.”⁷⁰

Deze hadith over de komst van *mujaddids* vormt in feite een uitleg van het eerder aangehaalde Koranvers (40:15). Dat vers maakt duidelijk dat Allah Zijn aloude gebruik blijft voortzetten om van tijd tot tijd iemand aan te wijzen op wie Hij Zijn Woord doet neerdalen, opdat die persoon de mensheid uitnodigt tot de waarheid. Deze overlevering is in alle opzichten vrij van twijfel of onzekerheid, juist omdat zij volledig in overeenstemming is met het Koranvers en daarvan een uitleg vormt.

3.14 De hadith betreffende mujaddids

We richten ons nu op de hadith betreffende de komst van *mujaddids*. Deze overlevering is opgenomen in Abu Dawud, een van de zes gezaghebbende Hadith-verzamelingen, en is hierboven reeds aangehaald. Imam Jalal al-Din al-Suyuti zegt hierover: “De hadith-geleerden zijn het unaniem eens over de authenticiteit ervan.”⁷¹ In overeenstemming hiermee hebben de vroegere autoriteiten Al-Hakim⁷² en Al-Baihaqi⁷³ deze hadith opgenomen in respectievelijk hun werken Al-Mustadrak en Al-Madkhal.

Ook latere geleerden, onder wie Abu al-Fadl al-ʿIraqi en Ibn Hajar, hebben de authenticiteit van deze overlevering bevestigd. En in alle tijdperken hebben geleerden haar betrouwbaarheid steeds opnieuw erkend. Hafiz Ibn ʿAsakir merkt op, na de

⁷⁰ Ruh al-Maʿani over de Heilige Koran 40:15. Sunan Abu Dawud, Kitab al-Malahim, hoofdstuk 1, deel 1, pagina 241

⁷¹ Mirqat al-Saʿud toegevoeg bij Sunan Abu Dawud deel. 2, pagina.233. Geprint door Nawal Kishore, Lucknow, India.

⁷² Overleden 405 AH / 1014 n.C.

⁷³ Overleden 458 AH / 1005 n.C.

authenticiteit van deze hadith geaccepteerd te hebben, dat hiermee de komst van *mujaddids* aan het begin van elke eeuw is vastgesteld.

In ons land (India) hebben in meer recente tijden zowel Mujaddid Alf Thani als, na hem, Shah Waliullah van Dehli deze overlevering als authentiek erkend. Shah Waliullah schrijft:

“En het bericht werd gegeven dat aan het begin van elke honderd [jaar] een *mujaddid* zal verschijnen, en zo geschiedde dat precies op deze wijze.”⁷⁴

En in een ander boek zegt hij:

"De Heilige Profeet heeft gezegd dat Allah zeker voor deze *ummah* aan het begin van iedere eeuw een persoon aanstelt die haar geloof zal doen herleven.”⁷⁵

Enerzijds is er geen enkele kritiek geuit op de overleveraars van deze hadith; sterker nog, grote gezaghebbende geleerden hebben haar authenticiteit juist bevestigd. Anderzijds is deze overlevering op geen enkele wijze strijdig met de Heilige Koran; integendeel, wat Koranvers 40:15 wil duidelijk maken, stemt exact overeen met wat deze hadith uiteenzet. Het Koranvers vormt daarom een tweede bevestiging van deze overlevering. Evenmin is deze hadith strijdig met de fundamentele principes van het islamitisch geloof. Veeleer bevestigen deze principes juist haar geldigheid. In het licht van zulke krachtige verklaringen en bevestigingen past het een moslim daarom niet om deze overlevering te verwerpen.

3.15 Personen die aanspraak maken op het mujaddidschap

Wanneer men deze overlevering als onjuist zou bestempelen, zou men daarmee impliciet ook de vooraanstaande persoonlijkheden binnen de islam — die zelf aanspraak maakten op het *mujaddidschap*, of door anderen als *mujaddid* werden

⁷⁴ Izalat al-Khifa, pagina 41

⁷⁵ Tafhimat Ilahiyyah, deel 1, pagina 19

erkend — moeten beschouwen als onbetrouwbaar, of zelfs (moge Allah ons behoeden) als verzimmers. Voor een *mujaddid* is het immers essentieel dat hij in zijn eigen tijd als zodanig wordt herkend en door de gemeenschap daadwerkelijk als *mujaddid* wordt beschouwd. Dit wordt duidelijk uiteengezet in Aun al-Ma‘bud (een toelichting op Sunan Abu Dawud):

“Ibn al-Athir, al-Ṭibi en anderen hebben gezegd dat een *mujaddid* diegene is voor wie de honderd [jaren] zijn verstreken terwijl hij nog leeft, bekend is, algemene bekendheid geniet en naar wie de mensen verwijzen [d.w.z., die zij als *mujaddid* erkennen].”⁷⁶

Wanneer we kijken naar alle *mujaddids* die door de eeuwen heen zijn erkend — onder wie degenen die Imam al-Suyuti tot en met de negende eeuw heeft opgesomd — dan zou men, als men deze hadith als verzonnen beschouwt, al deze personen als dwalenden moeten beschouwen. Onder hen bevinden zich ook grote imams, zoals Imam Ahmad ibn Hanbal, die ‘Umar ibn ‘Abd al-‘Aziz erkende als *mujaddid* van de eerste eeuw en Imam al-Shafi‘i als *mujaddid* van de tweede eeuw. Men zou dan moeten aannemen dat zij op basis van een gefabriceerde overlevering bepaalde aanspraken hebben gemaakt, zelf in die onwaarheid zijn blijven volharden en ook anderen daarmee hebben misleid. Imam al-Suyuti heeft bovendien zelf verklaard de *mujaddid* van de negende eeuw te zijn.

3.16 De aanspraak van Mujaddid Alf Thani

In ons land (India) heeft een eerbiedwaardige persoonlijkheid geleefd die vrijwel uitsluitend bekendstaat onder de titel *Mujaddid*: Shaikh Ahmad van Sirhind. Hij wordt aangeduid als “Mujaddid Alf Thani”, de hervormer van het tweede millennium. Hij heeft zeer uitdrukkelijk aanspraak gemaakt op het ambt van *mujaddid* en schrijft:

“Deze vormen van kennis worden verkregen vanuit de nis van het licht van het profeetschap — vrede en zegeningen zij met degene die het draagt — dat, na de vernieuwing van het tweede millennium, zijn oorspronkelijke glans heeft

⁷⁶ Aun al-Ma‘bud, bijkomstige aantekeningen bij Sunan Abu Dawud, deel 2; Imam Suyuti, Tuhfat al-Muhtadin bi Akhbar al-Mujaddidin. Aun al-Ma‘bud, deel 4, pagina 187. Hujaj al-Karamah, pagina’s 138 en 179.

hervonden en met nieuwe levenskracht is verschenen door het volgen [van de Profeet]. De bezitter van deze kennisvormen en spirituele inzichten is de *mujaddid* van dit millennium. Weet dat aan het begin van elke honderd [jaar] een *mujaddid* is verschenen. De *mujaddid* van de honderd is één zaak, en de *mujaddid* van de duizend is iets anders. Zoals er verschil bestaat tussen honderd en duizend, zo bestaat er ook verschil tussen hun *mujaddids*, ja zelfs groter dan dat. En alle spirituele weldaden die de gemeenschappen in die periode bereiken, bereiken hen via de tussenkomst van die *mujaddid*, ook al kunnen er op dat moment *aqṭāb* (centrale figuren)⁷⁷, *autād* (steunpilaren)⁷⁸, *abdāl* (spirituele plaatsvervangers)⁷⁹ en *nujabā* (voortreffelijken)⁸⁰ aanwezig zijn.”⁸¹

3.17 De aanspraak van Shah Waliullah

Evenzo leefde er in ons land (India) de zeer vooraanstaande geleerde Shah Waliullah Muhaddith van Delhi,⁸² die eveneens aanspraak maakte op het *mujaddidschap*. Zo schrijft hij:

“Mijn Heer, Wiens majesteit verheven is, heeft mij doen begrijpen: Wij hebben u aangesteld als leider van dit pad (*ṭarīqah*) en hebben u tot haar hoogste rang verheven. En vanaf vandaag hebben Wij alle paden afgesloten die naar de werkelijkheid van nabijheid tot God leiden, behalve één pad: het pad van liefde voor u en gehoorzaamheid aan u. De mensen van het Oosten en het Westen zijn daarom allen uw onderdanen en u bent hun heerser, of zij het nu weten of niet. Degenen die het weten, zullen slagen, en indien zij in onwetendheid blijven, zullen zij falen.”⁸³

⁷⁷ Letterlijk: een pin, een as, een spil. In de mystieke terminologie is het iemand met een zeer hoge graad van heiligheid onder de moslimheiligen. Volgens het terminologisch woordenboek *Kashshaf al-Iṣṭilāḥat* is een *qutb* iemand die de mate van heiligheid heeft bereikt die een weerspiegeling is van het hart van de Heilige Profeet zelf.

⁷⁸ Meervoud van *watad*: een pin, een pijler, een steun. In de mystieke terminologie zijn *autād* heiligen die worden gezien als steunpilaren of dragers van het geloof.

⁷⁹ Meervoud van *badal*: een plaatsvervanger. In de mystieke terminologie zijn *abdāl*, zo wordt gezegd, bepaalde personen die Allah voortdurend in de wereld laat bestaan om op beperkte schaal geestelijk werkzaam te zijn, en van wie het aantal ongeveer zeventig blijft. Niemand beweert dat zij hen in de wereld kunnen identificeren; Allah alleen weet wie zij zijn en waar zij zich bevinden.

⁸⁰ Meervoud van *najīb*: edel, ruimhartig, voortreffelijk. Volgens de soefi's zijn *nujabā* 'veertig heilige personen die voortdurend op aarde aanwezig zijn ten behoeve van haar bewoners. (SMT)

⁸¹ *Maktubat*, deel 2, pagina 14, Brief Nr. 4

⁸² 1114-1176 n.H / 1703-1763 n.C.

⁸³ Taffhimat Ilahiyyah, deel 2, pagina 151 (Literary Academy, islamabad, Pakistan).

Dan zegt hij:

“Toen de leerfasen van wijsheid bij tot voltooiing kwamen, bekleedde Allah mij met de mantel van *mujaddidiyyat*.”⁸⁴

3.18 De acceptatie van mujaddids is geen minachting voor andere religieuze geleerden

Al deze verwijzingen maken duidelijk dat het verwerpen van de hadith betreffende de komst van *mujaddids* het gevolg is van grove onwetendheid omtrent de religie van de islam. Dit ondanks het feit dat vooraanstaande geleerden op basis van dezezelfde hadith openlijk aanspraak hebben gemaakt op dit ambt en door de wereldwijde gemeenschap als zodanig zijn erkend. Er is geen reden om de authenticiteit van deze overlevering en de beweringen van islamitische geleerden als onwaar te beschouwen, of om al deze mensen, Allah verhoede het, tot verzimmers te verklaren. Als wij dat laatste zouden doen, wat blijft er dan nog over van de religie van de islam?

Degenen die deze hadith niet accepteren, brengen twee hoofdbezwaren naar voren. Ten eerste: als deze hadith authentiek is, kunnen dan behalve de *mujaddids* ook anderen tot *aulyā* (heiligen) van Allah worden gerekend, of niet? Ten tweede: als er werkelijk aan het begin van elke eeuw een *mujaddid* verschijnt, zou men dan niet voor iedere eeuw een aanspraak moeten kunnen tonen waarin iemand aanspraak maakt op dit ambt?

Het antwoord op het eerste bezwaar luidt dat de komst van een *mujaddid* aan het begin van een eeuw geenszins afdoet aan het bestaan van andere *aulyā* van Allah, geleerden en dienaren van de islam in dezelfde periode. Er kunnen duizenden *aulyā* in deze ummah aanwezig zijn. Evenmin hoeft het zo te zijn dat er aan het begin van een eeuw slechts één *mujaddid* verschijnt; het kunnen er ook meerdere zijn. Van een rangorde is daarbij geen sprake. Dat wil zeggen dat wanneer de ene islamgeleerde een *mujaddid* is en de andere niet, dit niet inhoudt dat de laatstgenoemde lager in rang is dan de eerstgenoemde. Allah alleen kent deze zaken het best. Hij stelt *mujaddids* aan

⁸⁴ Ibid., deel 1, pagina 20

met een bijzondere missie, nadat Hij hun de kennis heeft geschonken die nodig is voor de hervorming van de gemeenschap overeenkomstig Zijn specifieke wil. Daarom rust op eenieder de plicht hen bij te staan. Dit blijkt ook uit de woorden van Shah Waliullah hierboven, die schrijft dat het verwerpen van een *mujaddid* iemand vele spirituele zegeningen ontnemt, terwijl het verkeren in zijn gezelschap juist tot succes leidt. Vijandschap jegens de *auliyā* van Allah leidt onvermijdelijk tot spirituele rampspoed voor de mens, zoals blijkt uit een hadith:

“Ik [Allah] verklaar de oorlog tegen degene die vijandschap toont jegens Mijn rechtschapen dienaar (*walī*).”⁸⁵

3.19 Het tonen van een aanspraak op mujaddidschap voor elke eeuw

Het tweede bezwaar luidt dat voor elke eeuw expliciet een aanspraak op het mujaddidschap moet kunnen worden getoond. Mijn antwoord hierop is als volgt. Allah, de Allerhoogste, de Kenner van het Ongeziene, heeft in Zijn Heilige Woord niet eens de namen van alle boodschappers genoemd. Integendeel, Hij heeft uitdrukkelijk verklaard: “Onder hen zijn boodschappers die Wij u niet hebben vermeld.”⁸⁶ Is een dergelijke eis dan niet rechtstreeks in strijd met dat vers? Indien wij de hadith met betrekking tot de komst van *mujaddids* pas dan aanvaarden wanneer we voor iedere eeuw over een expliciete aanspraak op het mujaddidschap beschikken, dan komt dat erop neer te beweren dat de Heilige Koran weliswaar leert dat er voor elk volk een waarschuwer is geweest⁸⁷ en voor elk volk een boodschapper,⁸⁸ maar dat wij deze leer slechts kunnen aanvaarden indien de namen van de boodschappers van ieder afzonderlijk volk zijn opgenoemd. Indien wij de algemene regel van de Heilige Koran — namelijk dat er in elk volk een boodschapper is geweest — pas dan aanvaarden wanneer de Heilige Koran zelf, of een moslim, voor elk afzonderlijk volk het bestaan van zo’n boodschapper aantoont, dan zouden wij evenzeer de algemene regel uit de hadith — dat er aan het begin van elke eeuw een *mujaddid* zal komen — slechts mogen

⁸⁵ Sahih Al-Bukhari, Kitab al-Riqaq, hadith 6502

⁸⁶ De Heilige Koran 4:164

⁸⁷ De Heilige Koran 35:24

⁸⁸ De Heilige Koran 10:47

aanvaarden wanneer die *mujaddid* zijn aanspraak op het mujaddidschap aan het begin van iedere eeuw in zijn eigen woorden aan ons toont.

Maar zoals het eerste bezwaar onjuist is, zo is ook het tweede onjuist. Zoals de Heilige Koran melding maakt van boodschappers onder bepaalde volkeren, zo hebben ook wij de uitspraken van bepaalde *mujaddids* uit verschillende eeuwen in hun eigen woorden weergegeven. Het doet er niet toe dat sommige *mujaddids* uit het verleden hun aanspraken niet altijd zo expliciet hebben verwoord als Mujaddid Alf Thani en Shah Waliullah. Niet alle geschriften en uitspraken van alle *mujaddids* zijn immers bewaard gebleven. Daarom gaan wij, op basis van wat sommige *mujaddids* hebben gezegd, ervan uit dat ook anderen soortgelijke uitspraken hebben gedaan.

Daarnaast geven de omstandigheden en behoeften van elk tijdperk een eigen kleur aan de wijze waarop de aanspraak van een *mujaddid* naar voren komt. Mujaddid Alf Thani heeft opgemerkt dat de *mujaddid* van een millennium noodzakelijkerwijs een hogere status heeft dan de *mujaddid* van een enkele eeuw. En Hadith-geleerden hebben erop gewezen dat in de vroegste eeuwen wellicht minder mensen gewag maakten van hun communicatie met Allah, omdat die periode nog zo dicht bij het tijdperk van het profeetschap lag, dat daar geen behoefte aan bestond. Hoe het ook zij, Shah Waliullah en Mujaddid Alf Thani hebben in duidelijke bewoordingen aanspraak erop gemaakt *mujaddids* te zijn en hebben erkend dat de overlevering betreffende de komst van *mujaddids* authentiek is.⁸⁹

De getuigenis van deze twee grote geestelijke leiders is op zichzelf al voldoende om de waarheid van deze zaak te bevestigen. Daar komt bij dat geleerden, zoals Imam Suyuti, de namen van de *mujaddids* van elke eeuw hebben opgetekend. Al deze overwegingen maken duidelijk dat de komst van *mujaddids* in deze *ummah* een zo helder en duidelijk feit is, dat het ontkennen ervan gelijkstaat aan het ontkennen van de middagzon.

⁸⁹ Bij nadere studie van de werken van de eerdere *mujaddids*, zoals Imam Al-Ghazali, Ibn Taimiyyah, Sayyid Ahmad Barelvi, enz. zijn meer verwijzingen gevonden naar hun aanspraken.

Over de auteur

Maulana Muhammad Ali (overl. 1951) is de wereldberoemde auteur van verschillende boeken over de islam die grote bijval oogsten, waaronder zijn *English Translation of the Holy Qur'an* met gedetailleerde toelichting, die in diverse talen is vertaald, waaronder het Nederlands. In 1900, na het bereiken van een voortreffelijke academische staat van dienst, deed hazrat Mirza Ghulam Ahmad, de *mujaddid* (hervormer) van deze tijd en de Beloofde Messias, een beroep op hem om zijn leven te wijden aan het dienen van de islam. Hij sloot zich onmiddellijk aan bij de Hervormer in Qadian, die hem aanstelde als de eerste redacteur van het Engelse tijdschrift van de Beweging, de *Review of Religions*. Later stelde de Beloofde Messias hem ook aan als secretaris van het bestuur van de Ahmadiyya Beweging.

In 1914, zes jaar na het overlijden van de Beloofde Messias, toen er een intern gevaar de kop opstak dat een bedreiging vormde voor het ware karakter van de Beweging, richtte de Maulana, samen met andere vooraanstaande figuren van de Beweging, de Ahmadiyya Anjuman Isha'at Islam op in Lahore. Daarmee wilde hij de missie van de grote Hervormer voortzetten: de islam over de wereld verspreiden en zijn ware idealen en geloofsopvattingen bewaren. Vanaf dat moment tot aan zijn dood stond de Maulana aan het hoofd van deze organisatie en begeleidde hij haar wereldwijde zendingsactiviteiten. Gedurende deze periode produceerde hij omvangrijke vakliteratuur van onschatbare waarde, die miljoenen mensen over de hele wereld heeft beïnvloed en de hoogste lofbetuigingen heeft ontvangen. Ontwikkelde moslimleiders en -denkers van zijn tijd hebben hem rijkelijk hulde betoond voor zijn ongeëvenaarde dienst aan de islam.

Bezoek www.moslim.org voor online publicaties | Bezoek www.islamboeken.eu voor boeken